Páncsics Miklós új környezetben

Balról: Noskó, Konrád, Páncsics, Fejes
(MTI Foto, Petrovits L. felv.)

LABDARÚGÁS

ÁRA: 4 FORINT
BUDAPEST, 1970. JÚNIUS
XIV. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

A szövetségi kapitány a válogatottról

Az FTC-stadionról

Ilyen lesz az új FTC-stadion

1911 február: az első bajnoki mérkőzés az Üllői úton.

*

1947 május: leszakad a C-lelátó a magyar—osztrák mérkőzésen.

*

1964 november: az utolsó bajnoki: Ferencváros—Diósgyőr 3:0.

*

1973 tavasz: stadionavató az Üllői úton.

Épül az új stadion az Üllői úton. A megvalósulás közelségébe ez év elején került. Elkészült már az ütemterv is. Dömperek futkároznak a sporttelepen.

„Alapozás" az Üllői úton.
(Geleta Pál felv.)

A szakmai irányítás szálai egy fiatal mérnök, Rácz József kezében futnak össze. Ő ad felvilágosítást az épülő klubházról is. (Rajzunkon fent, bal oldalt). Itt lesz tulajdonképpen a sporttelep „szíve". A két és félméteres létesítményben helyezik el valamennyi fűtési berendezést. Az első és a második emeleten az öltözők, a kondicionáló helyiségek, az irodák s egyéb adminisztrációs szobák, valamint a 22 személy befogadására alkalmas tranzitszálló két-, háromágyas szobákkal... A második emeleten kap helyet ezenfelül a klubterem, a legfelső szinten pedig a tanácsterem.

Párhuzamosan folynak a stadion előkészületi munkálatai.

Rácz József mérnök nemrég látta a milánói San Siro stadiont és mint mondja:

— *Az FTC pálya sok tekintetben hasonlít majd az olasz létesítményhez.*

Kifejezetten labdarúgó-stadiont építenek (atlétikai pálya nélkül), ami azt jelenti, hogy a nézők mintegy öt méternyi távolságra lesznek a partvonaltól. Minden hely kitűnő látást biztosít a játéktérre.

Az első ütemterv szerint 30 000 nézőt lehet kényelmesen elhelyezni a lelátókon. Később kerül majd sor a magasításra, és az esti világításhoz szükséges acéltartó oszlopok felállítására. Olyan fényerővel világítják meg a pályát, ami a tévé színes adásához szükséges.

A végleges építés befejezésével 36 000-re emelhető a nézők száma.

Nem kevésbé fontos része a nagyszabású építkezési tervnek a 18×36 méteres kis csarnok, amely a labdajátékoknak és más teremsportoknak ad hajlékot. A Gyáli úti oldalon épülő létesítményben helyezik el a szertárt, a mosodát és a varrodát.

A szurkolókat mindezenfelül az is érdekli, mikor játszhat majd a Ferencváros először az Üllői úton? 1973-ban, augusztus 31-én.

Addig azonban még nagyon sok munka vár azokra, akiknek szívügyük az FTC-stadion. Sok millió forintot emésztenek fel az építkezési költségek. Ezért is számítanak a szurkolók támogatására.

Eddig aránylag kevés levelezőlapot adtak el, pedig sok fradista szívesen járulna hozzá szerény forintjaival a pálya építéséhez.

Várszegi János

Az első lépések

Terpitkó András dr., az MLSZ elnöke nem tartozik a gyakran nyilatkozgató vezetők közé. Azt az elvet vallja ugyanis — ezt többízben kifejtette —, hogy a kitűzött célokhoz nem a szónoklatok szárnyán vezet az út. A gondosan elkészített, reális tervek és az ezekkel öszefüggő mindennapos szakadatlan munka biztosítja csak a sikert.

Közismert, hogy a labdarúgó szövetség tevékenysége ilyen tervre épül, s az is köztudott, hogy az elnökség irányításával mind több társadalmi munkás és szakember végzi feladatát — egyre összehangoltabban.

Ma még korai lenne bármiféle mérleget készíteni, hiszen az elnökkel történt beszélgetésünk időpontjában még a féléves bajnokság sem fejeződött be, az építés szakaszát élő válogatott csapatunk is csak a tavaszi feladatokon jutott túl és az egyesületi szakosztályok többségében is az új utak keresésénél tartanak. Így hát beszélgetésünknek az a célja, hogy megtudjuk, milyen jelek mutatnak arra, hogy a tervek teljesítésének útján történt-e előrelépés?

Arra voltunk kíváncsiak, hogyan ítéli meg az MLSZ elnöke a féléves, két csoportra osztott bajnokságot; mennyiben valósultak meg a célok; hogyan fogadta a közönség az újszerű lebonyolítási formát?

— A bajnokság lebonyolítását az adott helyzet miatt voltunk kénytelenek az ismert formában kiírni. Biztosítani kellett, hogy komoly tétje legyen a mérkőzéseknek, mert csak ilyen feltétel mellett számíthattunk a közönség érdeklődésére. Másrészt ezt a félévet arra is szántuk, hogy komoly küzdelmek tüzében, a szokásosnál kevesebb kockázat mellett építhessék, alakítgathassák ki a csapatok mind az NB I-ben, mind az NBI B-ben azt az együttesüket, amelyik az augusztusban induló 1970—71-es bajnoki évben képviseli színeiket. E félesztendő lehetőségeinek alapos és célszerű kihasználására azért is nagy szükség volt, mert legközelebb csak 1 év múlva lesz átigazolás. Azokat az erőket lehetett tehát csak figyelembe venni, amelyekkel a szakosztályok most rendelkeztek — kezdte válaszát Terpitkó András dr.

— Az a véleményem, hogy a csapatok komolyan vették a feladataikat, s ha a bajnoki idény nem is elégítette ki minden tekintetben a labdarúgás híveit, csaknem minden részterületen tapasztalhattuk az előrelépés jeleit. Az hiszem, mindenki egyetért velem abban, hogy feltűnően emelkedett a játékkedv! A mérkőzések csaknem mindegyikére a küzdelem hevessége, a játékosok lelkesedése volt jellemző. A győzniakarás, a mennél jobb eredmény elérése hatotta át a labdarúgókat, s még a nagy gólaránnyal végződött találkozókon sem lehetett észrevenni a vereségbe való belenyugvást. Ezekből a jelenségekből joggal következtethetünk arra, hogy erkölcsileg erősödött a labdarúgásunk.

— A csapatszervezés, a stílus alakítás és a taktikai fegyverzet erősítése szempontjából is előrejutottunk. Nem mondanám, hogy ez a fejlődés egyenletes és teljesen kielégítő volt, hiszen akadt a sorban néhány együttes, amely csalódást okozott. Ezzel szemben nagy pozitívuma az elmúlt hónapoknak, hogy egy-egy megtorpanás után tovább színesedett az Újpesti Dózsa sajátos támadójátéka; hogy a sérülésekkel agyonsújtott Bp. Honvéd a „második félidőre" — már túlszárnyalta a tavalyi teljesítményét is; hogy az FTC-ben folyó következetes nevelőmunka gyorsabban meghozta gyümölcseit, mint azt várni lehetett; hogy a Csepel, a Pécsi Dózsa, a Diósgyőr és a teljesen elparentált MTK túlszárnyalta híveinek legvérmesebb reményeit is; hogy a Dunaújváros, a Videoton olykor egészen meglepő teljesítményekre is képes volt.

— Örvendetesnek tartom, hogy csapataink taktikai kelléktára is gazdagodott. Anélkül, hogy figyelmen kívül hagyták volna biztonságos védőjátékot, mind több jelét tapasztalhattuk a támadó szellem erősödésének.

— Hangsúlyozni kívánom: ezeket a pozitívumokat csak kezdeti jeleknek tekintem. Úgy foglamazhatnám meg, hogy a csapatok tavaly óta önmagukhoz képest fejlődtek, ez azonban nemzetközi viszonylatban még nem elegendő. Csak akkor lehetünk elégedettek, ha a fejlődés üteme meggyorsul, állandóvá, folyamatossá válik — mondotta az MLSZ elnöke.

— A játék komolyságába vetett hit erősödését, kezdeti sikerek nyugtázását, a játékosok küzdőszellemének, lelkesedésének elismerését látom abban, hogy a közönség lassan visszatér a nézőterekre, mind az élvonalbeli, mind az alacsonyabb osztályú mérkőzéseken. Az a tény, hogy Békéscsabán, Egerben, Debrecenben Szekszárdon és sorolhatnám tovább a vidéki városainkat, nem egyszer sokezer ember nézte végig a mérkőzéseket, azt jelenti, hogy nem kell félteni a sportág népszerűségét, ha mindenki szívvel-lélekkel küzd.

Adottak-e a feltételek ahhoz, hogy a fejlődés meggyorsuljon és ismét elfoglalhassuk helyünket a nemzetközi élvonalban?

— Meggyőződésem, hogy a magyar labdarúgás rendelkezik a szükséges feltételekkel. Úgy ítélem meg ugyanis a helyzetet, hogy fiatal tehetségekben ma sincs hiány. Ha ebben a pillanatban nem is rendelkezünk tucatnyi világklasszissal, nem lehetetlen, hogy akár rövidesen többen felnőjjenek az elismert nemzetközi színvonalra. Ezt a fejlődést azonban nem szabad a véletlenre bízni! Következetes játékosképzésre és csapatépítésre van szükség. Nem lehet megelégedni azzal, hogy a bajnoki szezonra jó alapot biztosítunk a felkészülés időszakában. A modern edzési elveknek érvényesülniök kell az egész bajnoki év során és az egymást követő bajnoki évek sorozatában. A technikai és fizikai képességek fejlesztésében nem lehet megállás, nem lehet kihagyás, mert a feladatok egyre magasabbra emelik a mércét. Egyszer s mindenkorra le kell számolni azzal a hamis elmélettel, hogy „játszani kell a futballt, a többi másodrendű". Tudomásul kell venni, hogy a többi sem másodrendű! Nem lehet a technikai és fizikai képeségek között sorrendiségi különbséget tenni. Az igaz, hogy az állóképesség, a gyorsaság, a ruganyosság és az erő technikai képzettség nélkül nem sokat ér, de annyira igaz az is, hogy semmire sem megy a mai labdarúgásban az a játékos, aki nem rendelkezik ezekkel az alapvető feltételekkel, legyen egyébként technikailag bármennyire is képzett!

— Azt hiszem, a technikai és a fizikai képességeknek összhangját még mindig nem sikerült nálunk megteremteni — nem is megy ez egyik napról a másikra —, pedig elképzelhetetlen a nemzetközi élvonalban szerepelni e feltételek egyensúlya nélkül. E tétel igazolására az idei BEK-döntőt említem meg. Azért győzött a Feijenoord, mert fizikailag azonos szinten állt a Celtic-kel technikailag azonban különbnek bizonyult a skót bajnoknál. Hiba lenne, ha ezeket a tényeket figyelmen kívül hagynánk. Utánpótlás nevelésünknek is természetesen ezekre a tényekre kell felépülnie sokkal inkább, mint a múltban — fejtette ki álláspontját erről a kérdésről Terpitkó András dr.

Évek hosszú sora óta, de különösen néhány éve, mind többet beszélünk a kemény játék szükségességéről. Az idei tavasz hozott-e ebben a tekintetben valami figyelemre méltót?

— Nem mondhatnám azt, hogy semmit, de tapasztalataim szerint nem sokat. Inkább csak arról beszélhetünk, hogy egyes csapatokban akad egy—két keményebben játszó labdarúgó. A kemény játék elterjedése természetesen szoros kapcsolatban van a fizikai képeségekkel.

Senki nem jajgat, nem színészkedik, hanem felpattanni készül a földről, ahová nem véletlenül, hanem ütközés következtében huppant le...

Olyan játékosoktól hiába várnánk keménységet, akik kerülik az ütközéseket, a közelharcokat, legtöbb esetben azért, mert fizikai képességek dolgában elmaradtak a szükséges normáktól.

— A kemény játékra fel kell készülni, mert ráolvasással nem fog menni. Változtatni kell az edzések anyagán. Erről egyébként a Labdarúgás májusi számában Pálfai János szakfelügyelő részletes tájékoztatást adott, az MLSZ edző-bizottságának álláspontját ismertette. Remélem, ezen a téren is megindul a következetes munka. A probléma másik oldala, hogy a játékvezetők se állják útját a kemény játéknak, ha az a szabályok adta határokon belül marad. Sokat tehet a kemény a lendületes küzdelem erősödéséért — bármily furcsán hangzik — a közönség is! Nálunk még mindig nagyon gyakran felmorajlik a publikum, ha a keményebb ütközések során a dédelgetett kedvenc a földre huppan. A szurkoló dühe pedig azonnal az ellenfél és a játékvezető ellen fordul, pedig az esetek többségében nem történik szabálysértés, hanem csupán a testi erő alkalmazása! Ha ilyenkor a kedvenc labdarúgó még fetreng is és sérülést színlel, igencsak kitör a vihar. Ismét az idei BEK-döntőre hivatkozom. Ott bizony voltak komoly ütközések, s ha földre került a játékos, nem fetrengett, nem jajgatott senki, hanem azonnal felpattant és futott tovább! Akkor mondhatjuk majd, hogy nagyot léptünk a kemény játék terjedésének útján, ha a szurkolók dühe nem a játékvezető, hanem a színlelő gyámoltalan játékos ellen fordul adott esetben. A múltban a válogatott csapatok előkészületi meccsein arra kérték az edzőtársat, hogy játsszon könnyedén, nehogy megsérüljön valaki. Ezután majd olyan ellenfelet kell keresni, amely keményen küzd, mert ehhez hozzá kell szokni fiainknak. Tűzben edződik az acél — bizonyos, ha az edzőmérkőzéseken is polgárjogot nyer a kemény ütközés, kevesebb lesz majd a sérülés is. Mert az ütközésekre felkészített labdarúgó izomzata is alakul és ellenállóbbá válik.

— A labdarúgás sohasem volt szépségverseny és korunkban különösen nem az. Ezt bizonyítja az 1970-es mexikói VB. Nem árt, ha többek között ezt is megtanuljuk a világ jelenlegi legjobbjaitól — fejezte be ezt a témát az MLSZ elnöke.

A világ élvonalában szereplő klubok, sőt válogatott csapatok is szép számmal foglalkoztatnak külföldi edzőket. Elég sok magyar edző működik idegenben és hetenként érkeznek újabb meghívások az MLSZ-be. Sokan teszik fel a kérdést, nem volna-e célszerű Magyarországra is külföldi szakembereket meghívni néhány esztendőre?

A kérdésre Terpitkó András dr. így válaszolt:

— Nem hiszem, hogy ez a módszer célravezető lenne. Magyarország minden időszakban rendelkezett sok kiemelkedő tudású edzővel, akiknek hervadhatatlan érdemük volt labdarúgásunk fejlődésében. A maiak is értik a szakmájukat, ez magyarázza azt, hogy ma is nagyon kapósak külföldön. Edzőink továbbfejlődésére azonban nagyon kedvezően hatna, ha közelebbről megismernénk a kiemelkedő tudású külföldi edzők tevékenységét. Egészen bizonyosra veszem, hogy a különböző edzési módszerek, elvek megismerése a gyakorlat anyag áttekintése, az alkalmazott ritmus, terhelés, alapos elemzése gazdagítaná a magyar szakemberek kelléktárát is. Éppen ezért lépéseket teszünk, hogy legjobb szakembereink a következő években heteket töltsenek el a labdarúgásban vezető országok legjobb csapatainak edzésén és tapasztalatcserét folytassanak az ismert, kiemelkedő tudású külföldi edzőkkel.

— Ma a licencek vásárlásának korát éljük a gazdasági életben is. Nem érdemes olyan dolgokat kutatni, amit mások már felfedeztek. Arra van szükség, hogy a másutt már kipróbált és bevált módszerek nálunk is alkalmazást nyerjenek, természetesen a magyar labdarúgás legjobb hagyományainak, sajátosságainak, lehetőségeinek és játékosanyagának figyelembevétele mellett.

Mivel egy aránylag rövid nyilatkozat keretében nem lehet a sportág egészének minden problémájára kitérni, befejezésül azt kértük, adjon néhány mondatban útravalót az új, az 1970—71-es bajnoki évre.

— Nehéz, hosszadalmas út áll még előttünk. A szakemberek, a tisztségviselők és — nyugodtan állíthatom — a sportág nagy tábora egyet akar: a felemelkedést. Ez nyilvánul meg a szorgos munkában, abban, hogy a közönség sűrűbb sorokban indul meg a pályák felé. És ezt a következtetést kell levonni abból a jelenségből is, ahogyan az előrelépés leghalványabb jeleire is mily szeretettel reagál. És nagyon jó az is, ahogyan a sajtó segíti a munkát: mértéktartó elismeréssel és bírálattal. Nagyon jó érzés a vezető számára, hogy mindenki tudja; három—négy hónap alatt nem oldódnak meg többéves programok, és senkinek nem kell tartania attól, hogy olyan eredményeket kérnek tőle számon, ami majd csak a jövőben esedékes.

— A célhoz vezető utat azonban meg kell rövidíteni. Úgy kell felkészülni az új bajnoki évre, hogy tavasszal semmi nem fejeződött be, csupán megmozdult valami. Az MLSZ rajta lesz, hogy lódítson a labdarúgás vonatán, de hogy milyen gyorsasággal ér be a szerelvény, az az egyesületekben folyó szakmai és nevelő munka színvonalától függ. Úgy fog a csapat szerepelni, ahogyan azt a szakvezetés és a játékosok összefogása megalapozza. Ezért hát az eddiginél jóval többet kell törődni a labdarúgókkal s nemcsak akkor kell figyelemmel kísérni őket, amikor edzésmunkájukat végzik, hanem gonddal, szeretettel —, ha kell vigyázó szemekkel — kell kísérni őket életük útjain, hogy elkerüljék a fiatalságukkal, meggondolatlanságukkal öszefüggő buktatókat. A sportolók nevelése jóval nehezebb, mert összetettebb feladat: a szakmai és emberi fejlődésüket egyaránt és meszemenően biztosítani szükséges.

— Azzal az ígérettel fejezem be, hogy az MLSZ mindent megtesz az új bajnoki év zavartalan beindulásáért és lebonyolításáért. Meggyőződésem, hogy a közvélemény széles körű támogatásában sem lesz hiány, amit az egyesületek szakembereikkel, csapataikkal úgy viszonoznak, hogy minden mérkőzésükre gondosan, céltudatosan felkészülve állanak majd készen. Remélem, sőt bizonyos vagyok abban, hogy a bajnoki vetélkedésekben, a nemzetközi mérkőzésekben — válogatott és klubszinten egyaránt mind több és több örömünk lesz.

Tavaszi gondolatok

Valami megmozdult. Mármint a magyar labdarúgásban. Így érzem az év eleje óta, s azt hiszem kicsit az események is igazolnak.

Elég nagy port vert fel — áthidalásul az őszi-tavaszi idényre veló áttéréshez — a tavaszi kétcsoportos NB I-es, és NB I B-s bajnokság, amelynek befejeztével nyugodtan megállapíthatjuk, az elgondolás jó volt, a küzdelmek felkeltették a vezetők, a játékosok érdeklődését, s ami a legfontosabb: a nézők is megtalálták hétről-hétre a mérkőzések érdekességét, végig szurkolták az idényt, s lámpással keresve sem találtak bunda eredményeket.

A dolog azonban nem itt kezdődött, inkább itt végződött. Az indulást — mégpedig a legjobb értelemben véve — az jelentette, hogy a csapatok zokszó nélkül elvégezték a szakmai bizottság által ismételten javasolt alapozó munkát, az edzők nem a külföldi túrákban, hanem az itthoni verítékes munkában látták és találták meg az eredményes jövő alapjait.

Azt hiszem felesleges volna mindezt példákkal igazolni. A csoportok sorrendje, a végső helyezések kialakulása magáért, az illető csapat edzője helyett beszél.

Napirenden szereplő téma volt mindvégig, az átigazolás kérdése. Hogy a jelenlegi rend ebben a tekintetben jó, vagy rossz, arról ennek a cikknek a keretében nem kívánok vitatkozni. Azt mindenesetre megmutatta, hogy a legjobban követendő út, a fiatalok, a ma még talán névtelen tehetségek „mélyvízbe dobása". Örvendetes volt látni a bajnoki idény indulásakor az ifjak viharos lendületét, s bár játékukban elemi technikai, és taktikai hibák is megmutatkoztak, a nézősereg efölött elnézett, csak hihetetlen akarásukat, szorgalmukat látta, s tapsaival ezt honorálta. Ezért jöttek vissza elsősorban a pályákra, népesítették be ismét a lelátókat.

A fentiekkel talán kissé értékeltem is az egyidényes bajnokságot, amelyről végső összegezésként azt mondhatnám:

soha rosszabbat!

A bajnoki szint azonban csak az egyik alap, ezzel még nem lehet mindent elintézni. Egy ország labdarúgó sportjának igazi erejét a nemzetközi vetélkedésben elért eredményei mutatják meg igazán. Ebben is szeretnék sort tartani, kezdetben alulról felfelé. Amikor átfogó mérleget készít az ember, ezt a mindenkori értéket és tömeget adó utánpótlással kell kezdenie.

Az ifjúsági válogatott, az úgynevezett UEFA-csapat a kiindulási pont. Tehetségeink mindig voltak és mindig is lesznek — ez lehet talán az általános megállapítás. S ez most is „ül". Fiataljaink veretlenül küzdötték végig a tavaszi évadot, legyőzték idegenben a jugoszlávokat, a lengyeleket, Skóciában az UEFA-tornán a két győzelem és egy döntetlen mellett még gólt sem kaptak. Hogy mindez nem tetőzött valami komoly „Európa-bajnoki" helyezésben — az kissé talán a szerencse kérdése is. Ha ugyanis töméntelen gólhelyzetükből eggyel-kettővel többet értékesítenek Norvégia ellen, akkor talán a dobogó valamelyik fokára is felállhattak volna. Tizenhárom évig voltam az ifjúsági válogatott szövetségi kapitánya, rengeteget tapasztaltam, ezért nekem talán elhihetik, hogy amit ifjú tehetségeink Skóciában véghezvittek, nagyon nagy teljesítmény. Még akkor is, ha ez nem járt valamilyen színű éremmel. Ennek alátámasztására egy igazoló példát is mondhatnék, a nyugatnémetek: a torna 1948. évi létrehozása óta még egyetlen alkalommal sem tudták megszerezni az elsőséget, ugyanakkor viszont nagyválogatottjuk 1954-ben elnyerte a Rimet Kupát, s azóta is minden VB-n komoly szerepet játszik.

A lényeg, a fiataloknak ezen az évenkénti nagy, európai seregszemléjével kapcsolatban az, hogy a

Bene a svéd kapura robban. (MTI Fotó, Pálfai Gábor felvétele)

nemzetközi felszínre dobja a szunnyadó tehetségeket, s elindítsa őket a teljes felemelkedés útján. Ha valaki ebben kételkedne, a példák sorozatával tudok élni: Seeler, Suarez, Rivera, Albert, van Himst, Lubanski, s a ma nagyhírű európai többi sztárok futballkarrierje mind az UEFA-tornákról

indult el.

Ennyit az ifik mellett, illetve védelmükben. Folytathatnám a sort az utánpótlás csapattal, a 23 éven aluliakkal. Nekik nem volt eddig nemzetközi versenysorozatuk, — ősztől azonban lesz, hiszen a nagyválogatottal szinkronban mérkőznek a maguk Európa-bajnokságáért. Több barátságos szintű nemzetközi vetélkedőn azonban ők is részt vettek, becsülettel megállták a helyüket. Ez a csoport „előiskolája" a nagyválogatottságnak, s ha most hirtelenjében konkrét példát kellene mondanom, egyáltalán nem jönnék zavarba. Az U-válogatottban bontogatja szárnyát talán azonnali beugrásra készen a felnőttek közé: Megyesi, Juhász, Molnár (Bp. Honvéd), Müller, Répás, Sárközi, Tóth A., de még sorolhatnék másokat is egészen könnyedén. S ez így van jól. A közvetlen utánpótlással végzett szakmai munkát semmi sem fémjelezheti

ennél jobban!

Elérkeztem ezzel a nagyválogatotthoz is. Hiszen végső fokon ez volt a cél, nem lehet azonban egyből a dolgok közepébe vágni. Nagyválogatott szinten Marseille volt az „utolsó állomás". Itt nem sikerült biztosítania a mexikói VB 16-os döntőbe jutásukat ez a délfrancia város jelentette futballsportunkban

szomorú „megálljt".

A legfelsőbb magyar sportvezetés az MLSZ-től mélyreható változásokat követelt, így jött létre csaknem minden vonalon a magyar labdarúgás új vezetése, ezzel együtt az újonnan formált válogatott együttes. Kevés szó esett az elmúlt hónapokban arról, hogy a „magasabb szint" is mélyrehatóbb változásokat követelt — anélkül hogy a személyi cserékbe érdemileg beleszólt volna — s mindez a jogos követelés egybetalálkozott a szurkolók széles táborának igényeivel is. S bár akkor ez szószerint így volt, mégis óriási meglepetést, és talán megrőkönyödést váltott ki a március 15-én megjelent 18-as keret, amelyben csak hírmondók maradtak a régi együttesből, annál több volt benne a nagyközönség számára eddig eléggé ismeretlen fiatal,

újonc játékos.

Meg kell mondani őszintén, ebben semminemű különös bátorság, vagy kockázat nem volt. Én ezeket a fiatalokat régebbről ismertem, tehetségüket évről-évre igazolták klubcsapatukban, miért ne lehetett volna végre egyszer hozzájuk nyúlni. Szeretem a példákkal való igazolást, megkísérlem ezt tenni Fejes esetében is. Azért pont ővele, mert személyén keresztül kaptam a legtöbb bírálatot válogatásommal kapcsolatban, pontosabban azzal: hogyan lehet egy NB II-es szintű játékossal felhúzatni a meggypiros válogatott mezt. Megkísérlem indokolni, hogy miért is esett Fejesre a választásom. Eredetileg kijelölt balhátvédem Bánkúti volt az Ú. Dózsából. Megsérült, Ihászt kértem meg helyettesítésére. A Vasas válogatott játékosa ezt nem vállalta azzal, hogy nem érzi magát jó formában, nem szeretne kockáztatni. Arra talán nem is gondolt, hogy nem ő, hanem a kapitány kockáztatott volna igazán... Ha már megint az őszinteségnél tartunk, el kell mondanom, hogy közben — mivel én mindig kutatom a dolgok eredőjét — rájöttem arra, hogy Ihász Kálmánt, akit különben nagyon szeretek, s aki egyik részese volt ifjsági kapitányságom fő sikerének, az 1960-ban Bécsben elnyert UEFA-elsőségnek — nem anynyira a rossz forma, hanem inkább „jobbik esze" vitte erre az elhatározásra. Teljesen bizonytalan kimenetelűnek ígérkezett ugyanis a válogatott csapat belgrádi kirándulása a sok tapasztalatlan újonccal, sokkal inkább ésszerűnek és „kifizetődőbbnek" ugyanekkor a Vasas belgiumi vendégszereplése.

Maradt tehát a keretben is szereplő Fejes Gábor. Régen ismertem. Siófokról került az ifjúsági válogatottba. Onnan az Ú. Dózsához. Nem sokat játszott a lila-fehéreknél — elkerült Székesfehérvárra a Videotonhoz. Az NB I B-ben csapata legjobbja volt, s közben az NB I-hez is teljesen felnőtt. Hetesnél alig kapott gyengébb osztályzatot a Népsport

Az első gólt a 19. percben a mi csapatunk érte el a Svédország—Magyarország találkozón. Kocsis kitűnően tálalt Fazekas elé, s annak lövésével szemben Hellström tehetetlen volt. (MTI Fotó, Pálfai G. felv.)

munkatársaitól. Feladatát minden különösebb csillogás nélkül, becsületesen elvégezte, az edző taktikája az ő játékán sohasem borult fel. Ha valaki ilyesmire képes a magyar NB I-ben, miért ne lehetne válogatott? Magamtól kérdeztem, de mindjárt rá is bólintottam: lehet! S Fejes azt hiszem kicsit engem igazolt. Mérkőzésről mérkőzésre javult. Taktikai feladatát szó szerint elvégezte, magatartása példás a pályán, a pályán kívül. Újonc válogatottól ennél többet pedig miért kellene

egyszerre várni?

Fejessel kapcsolatban lehetnek további kétségek — talán nekem is van — példája viszont azt mutatta meg az egész ország tehetséges játékosainak, hogy megvan a lehetőség a legmagasabb szintre kerüléshez is, ha valaki becsülettel végzi sporttevékenységét — még akkor is, ha nem született őstehetség!

Ilyen elgondolások alapján alakult ki tehát a tavaszi magyar válogatott, amely természetszerűleg magán viselte a kísérletezés jegyét. De mit lehetett volna tenni? Egy hónapon belül kellett játszani a jugoszlávok, a lengyelek és a svédek elleni mérkőzést. Bizalmat szavaztam 18 játékosnak, s a keret csak azért bővült a hetek során, mert többen a sérültek listájára kerültek. Bizalmamért akarással, szeretettel feleltek a játékosok. Olyan hangulat alakult ki ebben a szűk kis körben, amelyet csak a „példás" jelzővel tudok igazán minősíteni. Noskó magánéletével kapcsolatban például némi fenntartással éltem. Aztán behívtam a keretbe, s vele olyan játékost nyertem, akit ma tűzön-vízen keresztül lehetne vezetni. De ha „ide" akarnék menni, azt hiszem — ha nem így van nyugodtan megcáfolhatnak bárhol az említettek — utánam jönne Konrád, Karsai, Vellai, Vidáts — hogy olyanokat is említsek, akiknek a játékától a mérkőzéssorozatban el-el tekintettem — s még talán Kocsis is. Örök emlékem marad, amikor Somogyi, majd Halmosi kiválása után felmentem Szuromi Antalhoz, megkérni, vállalja a kispadon ülést a svéd mérkőzésen, nehogy abba a borzasztó szakmai hibába essek, ha netán megsérül egy csatárjátékos, nem tudom megfelelően pótolni.

Megmondtam őszintén, nem valószínű, hogy sor kerül a játékára, inkább csak biztosítékként kérem a jelenlétét a kispadon.

Akkor érkezett haza, láthatólag fel sem fogta nyomban szavaim értelmét, annál inkább bájos, csinos felesége. Mégis, szinte egyszerre adták boldog, igenlő válaszukat. Ha a tavaszi eredményeket könyvelném, az első helyek egyikére kerülne, hogy talán sikerült visszaadni egy nagyon tehetséges játékosnak az önbizalmát, aki klubvezetőjének segítségével az utolsó mérkőzéseken csapatának kimagaslóan legjobb tagja

Persson lövése előbb a bal kapufát érte, majd a labda átgurult a jobb oldalra, s az ottani kapufát is érintve jutott túl a gólvonalon. Sőt, az átgurulás közben még Tamást érintette. Így lett 1 : 1 az eredmény az 59. percben. (MTI Fotó, Kovács Gyula felv.)

volt, s aki minden bizonnyal oda is el fog érkezni, hogy az annyiszor megálmodott

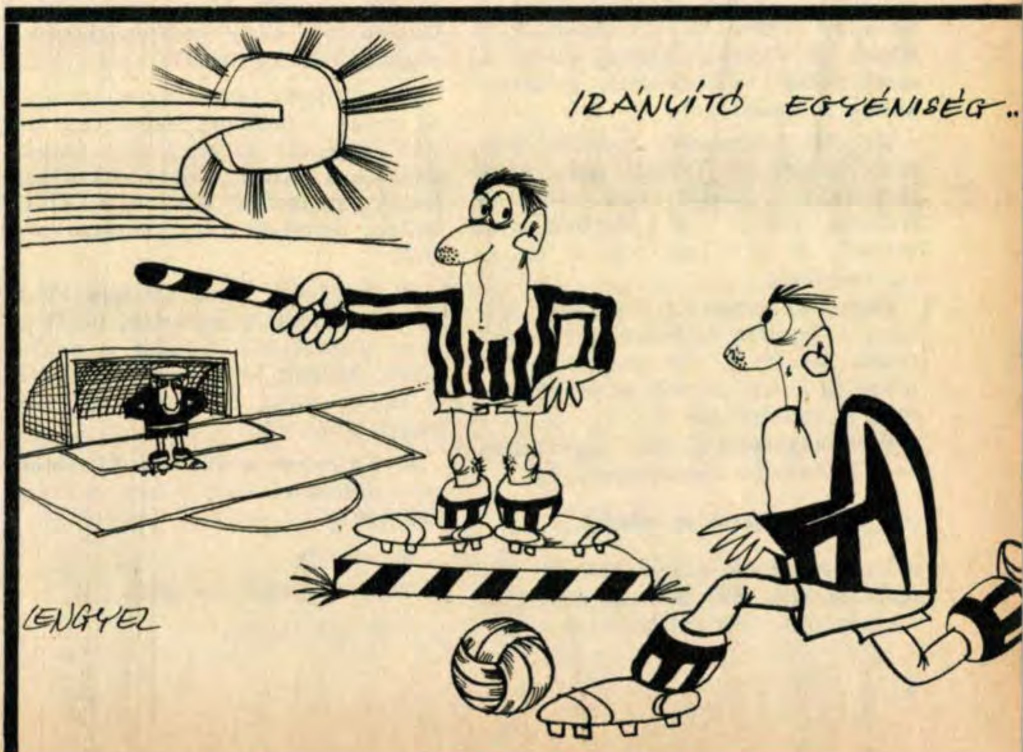
címeres mezt

magára húzza.

Ha a válogatott csapat szerepléséнek tavaszi értékeléséről esik szó, én inkább ezeket a kiragadott példákat említem, s nem bonyolódom egyelőre mélyebb szakelemzésbe. Ehhez ugyanis ma még nincs megfelelő „bázisom" s igazi mérkőzés „mérlegem".

Azért sem volna helyes a magyar válogatott helyét keresni a nemzetközi labdarúgó-életben, mert nem volt a VB-döntő részese, az első tizenhat hely számára nem minősíthető. Ma már azonban túl vagyunk a VB-én, amely rengeteg tapasztalatot hozott. Ezeket kell mielőbb értékesíteni a hamarosan kezdődő európai vetélkedőn, az EB-n, amely újra harcba hívja az öreg kontinens legjobb együtteseit, s amelyen — úgy érzem — a magyar labdarúgó válogatott kiköszörülheti a tekintélyén esett csorbát.

Hoffer József

VÁLOGATOTTJAINK ARC

Hátára veszi a pályát...

Ha élt valaha széles e hazában labdarúgó, akire illik a mondás, hogy „hátára veszi a pályát", Halmosi Zoltán ez! Véleményem szerint, ha a labda valamivel ízletesebb és a gyomor számára emészthető lenne — megenné. Ennyire szereti.

A szép az, hogy ezt nem is tagadja. Amikor megkérdezem, hogy a labdarúgáson kívül mi érdekli még, széttárja a két karját, és pillanatnyi gondolkodás nélkül válaszol: „A futball".

1947. június 28-án született a Vas megyei Bozzai községben. („Fennállása" közelgő huszonharmadik jubileuma alkalmából ezúton is köszönti őt a Labdarúgás szerkesztősége!).

Tizenhat éves korában Szombathelyen, a Haladás-ifiben ismerkedik a labda magasabb szintű bűvölésénck tudományával. Június 20-ig kell várnia, amíg az első csapatban kísérletezhet a bizonyítással. A vizsga azonban még mindig csak „másodosztályú": az NB I B-ben győz a Haladás 1:0-ra a Székesfehérvári Vasas (a Videoton elődje) ellen. A szombathelyi zöld-fehérek balösszekötője Halmosi volt.

Az NB I-ben 1967. március 9-én mutatkozott be. Góllal! Igaz, hogy jobbszélsőt játszott; igaz, hogy a Haladás otthon 1:2 arányban alul maradt, de az is igaz, hogy a Vasassal szemben.

Ebben az évben hat mérkőzést játszott a legjobb szombathelyi labdarúgók között — öt poszton! Volt jobb- és balszélső, bal- és jobbösszekötő és jobbfedezet is.

Pályakezdésére tehát egyáltalán nem jellemző a „csodagyerekség".

Végigjárta az iskolát,

mint bármelyik szürke tanuló. Ezt igazolja az a tény is, hogy csak 1968 májusa óta standard játékosa a Haladás első tizenegyének. Ekkor már állandóan a pálya középső térfele az övé. És ettől kezdve az ő pályája nyílegyenesen fölfelé ível.

Az utánpótlás válogatott egyik meccse után Tabák Endre (akkor a Népsport főszerkesztője volt) bátorította a nem túl sok önbizalommal rendelkező fiút:

— *Hidd el, ha így folytatod, ha lesz benned szorgalom, akarat és kitartás, rövidesen nagyválogatott leszel!*

És 1969. október 22-én a Népstadionban Halmosi Zoli magára ölthette a címeres mezt, hogy a világbajnoki selejtezők keretében megvívja élete első kilencven perces csatáját a legjobbak között.

Csapatunk 3:0-ra győzött a dánok ellen. Két hét múlva — az írek ellen — 4:0 volt az eredmény. Az első — a szurkolók számára sokáig emlékezetes — bombagólt,

jó húsz méterről ő lőtte.

Az egész sportsajtó egyöntetű véleménye szerint a mezőny egyik legjobbja volt.

Marseille persze őt is megviselte.

De amikor az újjászervezett csapatban helyet kapott, sorozatos nagyszerű játékkal hálálta meg a bizalmat. Tapasztalhattuk ezt Belgrádban, és a Népstadionban, a lengyelek ellen is. A svédek ellen — sajnos — nem. Mint ismeretes, a Gázművek elleni edzőmérkőzésen, május 13-án megsérült.

Két tényező teszi nagyon ígéretessé ennek a mokány, fekete vasi fiúnak jövendő pályafutását: makacs akarása a pályán, amely szinte nem ismer lehetetlent, és a szigorú önkritika, amellyel a saját játékát megítéli.

A lengyelek elleni győztes meccs után harsogott a lagdarúgó hívők tábora dicséretétől. Amikor a mérkőzésről készült tévéfilmet levetítették a csapat előtt, Halmosi Zoli csak ennyit mondott:

— *Én ennyi labdát még életemben nem adtam el. Nem értem, miért dicsérnek?!*

Mi értjük.

De azért neki van igaza.

Csak így tovább!

Van ott egy

Csak december 5-én lesz huszonhárom éves, mégis elmondhatom, hogy régi emléket őrzök róla.

Néhány éve elhunyt nagy nevettetőnk, az aranyos Salamon Béla bácsi vitt ki egy délután a Hungária útra. Napok óta kapacitált:

— *Van ott egy fiatal gyerek, azt látnod kell! Nem látszik ki a fűből, de mindent tud, amit a labdával csinálni lehet.*

Még a pályán kívül bandukoltunk, amikor már hallottam a süvítő kórust:

— *Sunyi!... Suunnnyiii!*

— *Ő az* — mondta Béla bácsi elégedetten, mint aki örül, hogy nem tévedett.

Nem tévedett. Ennek a pöttömnyi gyereknek a játéka valóban minden igényt kielégített.

Karsai Laci 1959-ben kezdett el futballozni az MTK úttörő csapatában. Hat év múlva Lakat Károly dr. — hét alkalommal — már az I-ben is játszatja. Élete első NB I-es mérkőzésén, Dorogon, 1:1-re végeztek a budapesti kék-fehérek. Karsai a tízes mezben játszott.

— Gólt rúgtál?

— *Nem, sajnos. Pedig rúghattam volna. Akárcsak mostanában Székesfehérvárott. Nem tudom miért, de nem megy! Talán mert nagyon akarom, mert nagyon kellene a csapatnak.*

Ezzel a mondattal át is ugrunk egy korszakot: Karsai László 1966 szeptemberében — féléves kivárás után — a Videotonhoz került. 1967-ben —, amikor pályára léphet — már csak az NB I B-ben teheti ezt. Kiesett a Videoton. Ő harmincnégy góllal — ennek az osztálynak

gólkirálya lett.

A jugoszlávok ellen Belgrádban még csak cserejátékosként került a legjobb magyar tizenegybe.

A magyar—lengyelen már főszerepet játszott.

Két olyan mozdulat, amely klasszszist igazolt, a magyar csapat két

KÉPCSARNOKA 1970

fiatal gyerek ...

góliát jelentette. Az egyiket — mint emlékszünk — nagyszerű cselsorozattal és még nagyszerűbb beadással ő készítette elő, a másikat — az igazán korszerű labdarúgás legjobb hírveréseként — villámgyors keresztbefutás után,

hallatlan nyugalommal megvárva,

amíg a rutinos „vén róka" Szygula kimozdul a kapujából, mellette helyezte jobb lábbal a jobb alsó sarokba.

Pedig, mint mondja, szívesebben játszik belül.

Nem szereti közelről a partvonalat.

— *Az a Fenyvesi Mátéé. A doktor vérbeli balszélső volt.*

Nyolcgyermekes család nyolcadik gyereke. A legkisebb. Bár ma már ezt csak idézőjelben illenék leírni. Jókötésű, nyurga legény lett a pöttömnyi Sunyiból. A szülei Pesten élnek. Édesapja 73 éves, nyugdíjas géplakatos. Azelőtt, a kezdet kezdetén, minden edzésen kint volt. Még tavaly is minden hazai mérkőzésre leutazott Székesfehérvárra.

A válogatott mérkőzésre, a lengyelek ellenire már a mama is kíváncsi lett. Szerencsére — minden labdarúgó-szurkoló szerencséjére — nem kellett csalódnia legkisebbik fiában. Öt fiú és három lány sorsáért szurkolhat. Ezt a sikert tehát többszörösen is kiérdemelte.

Karsai Laci se kívánt mást: a mama járjon ki minél többször, még nagyon sokáig a futballpályára és minél kevesebbet kelljen csalódnia.

Egyetértünk.

A „szigorú" újpesti fiú

Érdekes, markáns egyéniség. Nem csillog, nem villog, mégis észre kell venni. Gondoskodik róla!

Társai — az emberi gonoszkodás jól ismert módján — ráaggatták a becenevet:

— *Noskó, a babaarcú.*

Ám minden gonoszkodás alján van több-kevesebb igazság. Tény, hogy Noskó Ernő meglehetősen „szigorú" fiú. A pályán és a pályán kívül is.

Így vall erről ő maga:

— *Nem vagyok technikás játékos. Ráadásul nem is nőttem meg túlságosan. Minden labdarúgó megpróbál a saját lehetőségeinek, adottságainak megfelelő játékstílust kifejleszteni magában. Tessék elhinni, hogy én sem úgy megyek ki a pályára: no, ezt a srácot jól felrúgom! De az igaz, hogy szeretem a kemény játékot. Az én termetemmel, a mai labdarúgás követelményeit tekintetbe véve másképp aligha érvényesülhetnék.*

Érvényesült. Az ember csak akkor jön rá, hogy mennyire, amikor végighallgatja pályafutásának nagyhirtelen felsorolt állomásait.

1959-ben, úttörőként az Izzóban kezdett futballozni. Később ott is dolgozott,

esztergályos ipari tanulóként.

1965-ben az Újpesti Dózsába igazolt. A bajnokság kezdetétől az első csapatban játszott — balfedezetet.

Azóta: egyszer volt bajnokcsapat, egyszer MNK győztes együttes tagja, egyszer-egyszer ezüstérmes a KK-ban és az EVK-ban. Ifiválogatott még az Izzóban lett, később az utánpótlás legjobbjait válogatók is felfigyeltek rá.

Mexikóban tagja volt az olimpiai bajnokságot nyert együttesnek.

Valamennyi mérkőzést végigjátszotta.

A nagyválogatottban a csehszlovákok elleni VB-selejtezők budapesti mérkőzésén mutatkozott be. Az első percekben megsérült. Játszott Marseilleben is, míg most a — lengyelek és a svédek ellen — a jobbhátvéd helyén (viszonylag új szerepkörben) az új csapat szervezői is méltónak ítélték a válogatottságra.

Mindkét mérkőzésen helyt állt. A szerepkör egyébként azért nevezhető csak „viszonylag" újnak, mivel a Dózsában már a védelem minden pontján játszott. De balhátvéd volt a posztja Mexikóban, az olimpiai csapatban is.

A szüleivel lakik, Újpesten. Két nővére van; mindkettő férjnél.

A szövetségi kapitány, a lengyelek előtti egyik edzésen ezt mondta róla:

— *Sokféle mendemonda kering körülötte. Nem problémamentes ember. De ahogyan örülni tudott a válogatottságának, ahogyan megköszönte a bizalmat, az megnyugtató lehet hosszabb távra is.*

Noskó Ernő 1947. május 26-án született Cserhátszentivánon. Alig egy hónapja múlt tehát huszonöt éves.

Ha komolyan gondolta, amit a szövetségi kapitánynak mondott, még a „legszebb futballista kor" előtte áll. Rajta múlik, hogy jól éljen vele.

Csillag István

VILÁG-BAJNOKSÁG

Kedves Olvasó! Nyomdatechnikai okok miatt a VB-ről csak néhány sorban számolhatunk be, de a legközelebbi számunkban bőségesen pótoljuk a mostani hiányt. A csoportmérkőzések eredményei.

I. csoport: Mexikó—Szovjetunió 0:0, Belgium—El Salvador 3:0, Szovjetunió—Belgium 4:1, Mexikó—El Salvador 4:0, Szovjetunió—El Salvador 2:0, Mexikó—Belgium 1:0. **Tovább ment:** 1—2. Mexikó és Szovjetunió 5—5 pont. **Kiesett:** 3. Belgium 2 pont, 4. El Salvador 0 pont.

II. csoport: Uruguay—Izrael 2:0, Olaszország—Svédország 1:0, Uruguay—Olaszország 0:0, Svédország—Izrael 1:1, Svédország—Uruguay 1:0, Olaszország—Izrael 0:0. **Tovább ment:** 1. Olaszország 4 pont, 2. Uruguay 3 pont (1:0). **Kiesett:** 3. Svédország 3 pont (2:2), 4. Izrael 2 pont.

III. csoport: Anglia—Románia 1:0, Brazília—Csehszlovákia 4:1, Románia—Csehszlovákia 2:1, Brazília—Anglia 1:0, Brazília—Románia 3:2, Anglia—Csehszlovákia 1:0. **Tovább ment:** 1. Brazília 6 pont, 2. Anglia 4 pont. **Kiesett:** 3. Románia 2 pont, 4. Csehszlovákia 0 pont.

IV. csoport: Peru—Bulgária 3:2, NSZK—Marokkó 2:1, Peru—Marokkó 3:0, NSZK—Bulgária 5:2, NSZK—Peru 3:1, Bulgária—Marokkó 1:1. **Tovább ment:** 1. NSZK 6 pont, 2. Peru 4 pont. **Kiesett:** 3—4. Bulgária és Marokkó 1—1 pont.

Páncsics, a biztos pont

Legutóbb Kalocsay Gézával készítettem interjút. Amikor a beszélgetés során szó esett Páncsicsról, az edző tömören csak ennyit mondott róla:

— Mindig, minden körülmények között számítani lehet rá. Remek futballista, egyenes, őszinte ember.

Hoffer József szövetségi kapitány felsóhajtott, amikor Páncsicsról kérdeztem: *— Hej, ha minden játékosunk olyan lenne, mint ő...*

Aztán hozzátette, hogy szerinte Páncsicsból világklasszis lehet. Igaz, arra kért, hogy ezt ne írjam le, de ezúttal megszegem az egyezséget, mert nem mint az ő, hanem a magam véleményét tolmácsolom. Ha ilyen ütemben lép előre minden esztendőben, mint eddig, akkor kevés olyan középhátvédje lesz a világnak, aki annyit tud produkálni, mint ő.

Le mertem írni ezt a véleményt azért is, mert Páncsics Miklós nem az az ember, aki hajlamos az elbizakodottságra. Tisztában van saját erényeivel, de azt is tudja, hogy megmaradni ezen a szinten, sőt előbbre lépni csak akkor lehet, ha ugyanúgy él és dolgozik, mint eddig.

Szűkszavú, de nem nyilatkozik meg nehezen. Minden egyes kérdésre kertelés nélkül válaszolt. Nem óhajtott diplomatikus lenni, nem próbálta kerülő útra terelni a beszélgetést.

Következzék egy szószerinti részlet az elhangzottakból:

— Páncsics Miklóst idén a szakemberek, az újságírók, de a szurkolók is — akiknek a véleményét több oldalról ismerem — az egyidényes bajnokság legjobb játékosának tartják. Mi a kiváló teljesítményének a nyitja?

— A munka! Semmi mást nem tettem, mint tavaly. Edzettem, dolgoztam — úgy érzem becsülettel.

— Miben változott az edzésmunka a Ferencvárosban?

— Főképpen abban, hogy most a mérkőzésszerű gyakorlatok dominálnak az edzéseken.

— Mi a véleménye: elegendő-e a munka mennyisége is?

— Igen!

— És a válogatottban?

— Úgy érzem, nem teljesen.

— Mi lehet ennek az oka?

— A válogatottba több klub ad játékost, s mindannyian máshoz vannak szokva az egyesületi edzéseken. A válogatott csapat edzője nyilván ügyel arra — s nézetem szerint ebben igaza is van —, nehogy túlterhelje azokat, akik még nincsenek teljesen hozzászokva a kemény munkához.

— Úgy hallottam, ezt szóvá tette a szövetségi kapitánynak is.

— Nem ilyen formában. Amikor Hoffer József a csapat előtt vázolta elképzeléseit, s kiváncsi volt a mi véleményünkre is, én teljesen egyetértettem vele. De egy kérdésről külön szóltam. A munkáról. Arra kértem a kapitányt, ne engedje meg az alkudozást. Futballista vagyok, jól tudom, hogy a játékos könnyen hajlamossá válik a kényelmeskedésre. Ha egyszer az alkudozás eredménnyel jár, ha egy játékos le tud csipni valamit, akkor oda az egész felkészülés, mert jön a többi is az alkudozással. Végtelenül örültem, hogy a szövetségi kapitány is ezt az álláspontot vallja Kapocsi Sándor szövetségi edzővel együtt.

... Lehetne még tovább is szó szerint idézni a beszélgetést, de erre kevés a hely. Ezek a mondatok mintegy tükörképét adják a kiváló középhátvéd gondolkodásmódjának. Tetteit pedig a pályán láthatja az ember.

Egy esztendővel ezelőtt, 1969 júniusában még Káposzta, Mészöly és Szűcs játszott Páncsiccsal együtt a hátvédsorban. Szentmihályi állt a kapuban, a védelem előtt pedig Göröcs és Juhász helyezkedett el. Idén a régiek közül egyetlen partnere sem maradt meg Páncsicsnak. Más került a kapuba, a hátvédnégyesbe, a középpályára. Csak ő tartotta meg a helyét. Mind játékával, mind emberi magatartásával rászolgált a teljes bizalomra.

Igen ám, de új partnerek között másként kell játszani. Ráadásul más lett a feladatköre és a felelőssége is. Új szakvezetők keze alá került a klubban és a válogatottban is. Az ilyen sok, és alapvető változás könnyen megzavarhatja az embert. Csak akkor nem, ha igazi klasszisról van szó. És Páncsics Miklós az új helyzetben sem vált bizonytalanná, sőt önmaga fölé tudott nőni. Érzi a felelősséget az új magyar válogatottért, amelyben immár kulcsszerepet tölt be. A védelemnek ő a szellemi irányítója.

— Mit ér az új válogatott csapat?

— Úgy érzem lelkesedésben többet produkálunk, de képességek dolgában még nem érjük el a régit. Ha azonban a válogatott bizalmat kap, meggyőződésem, hogy lesz jó együttesünk.

— Mennyi ideig lesz még szükség a türelemre?

— Nem biztos, hogy elegendő ez az első év. Esztendők kellenek ugyanis, mérkőzések és mérkőzések sorozatára van szükség egy jó csapat összekovácsolásához. A világbajnokság tizenhatos döntőjének csaknem valamennyi csapata hosszú éveken át együtt volt — legalább is a gerince.

— Ma még tapasztaltunk a játékban kapkodást is. Mi ennek az oka?

— A rutintalanság. A svédek ellen pedig az utolsó 25 percre elfáradtunk.

— Páncsics Miklós is?

— Igen, én is!

— Mi ennek a magyarázata? Hiszen tisztességgel edz.

— Azt hiszem a bajnoki mérkőzésekkel van baj. Nálunk a bajnokságban nem elég nagy a „hajtás", nem szokjuk meg a nagy fizikai terhelést a magasfokú idegi megterhelés mellett. A válogatott mecscseken pedig ez a kettő együtt jelentkezik.

Érdekes gondolat. És volt még egy elgondolkoztatóbb megjegyzése Páncsicsnak. Amikor a válogatottban kétségkívül meglevő új szellemről beszélgettünk, hozzáfűzte:

— Alapkérdés volt ennek a jószellemnek a kialakítása. Enélkül sohasem lenne ütőképes a válogatottunk, bármilyen kitűnő tehetségű játékosokból állna is. De a neheze még hátra van: állandósítani kell ezt a légkört. Örömmel tapasztalom, hogy a vezetők ebben az irányban dolgoznak, s máris nagyot léptünk előre. A válogatottba került új játékosokkal e tekintetben a múltban sem lehetett sok gond klubjainkban. De nagy kérdés, hogyan tudja majd elviselni egyik-másik labdarúgónk, ha „menő" lesz belőle.

Valóban nagy kérdés, keménységet, következetességet igényel a vezetőktől. Ahogyan mi a válogatott csapat szakvezetését ismerjük, keménységben, kövekezetességben, emberségben soha nem lesz hiány...

Egy biztos, Páncsics Miklósra ebben is mindig támaszkodhatnak az illetékesek.

Zsolt Róbert

Páncsics (3-as, a földön fekve) és Tamás közös erővel ment a svéd—magyar mérkőzésen. (MTI Fotó, Petrovics László felvétele.)

EDZŐK FÓRUMA

A testi erő kihasználásáról

Az MLSZ edzőbizottságának rendezésében legutóbb élvonalbeli edzők és játékvezetők vitatták meg a testi erő szabályos kihasználásának lehetőségeit. Ez fontos labdarúgásunk eredményesebbé tételében, mert ebben bizony jelentős volt a lemaradás a világ élvonalához képest. Még tavaly is gyakorta előfordult, hogy mezőnyjátékosaink elterültek egy-egy „ütközés" nyomán és szemrehányóan néztek a játékvezetőre: hát ezt is lehet, ezt sem fújja le? Legtöbb támadónk egyáltalán nem értett az elveszett labda visszaszerzéséhez, az eredménnyel kecsegtető zavaráshoz sem, legtöbbször meg sem kísérelték a szerelést. Röviden: a mai küzdéssel teli labdarúgásban alulmaradtunk, ha párharcra került sor. Az idén a bajnoki és a válogatott mérkőzéseken már láthattunk bizonyos előrehaladást mindebben, de még van fejlődnivalónk. Nos, azért cserélték ki nézeteiket, azért vitatkoztak legjobb edzőink és játékvezetőink legutóbb az MLSZ tanácstermében, hogy ezen az úton is megpróbálják segíteni a további előrelépést.

A vitaértekezlet *Szilágyi* György dr., az MLSZ játékvezető-bizottsága vezetőjének előadásával kezdődött. Az előadásban elsősorban arról volt szó: *mit tesznek lehetővé a játékszabályok a mezőnyjátékosok párharcában, az ütközésekben, a labdáért folyó küzdelemben?* Jó ezt tudniuk nemcsak a játékvezetőknek, hanem a játékosokat felkészítő edzőknek, a pályán küzdő labdarúgóknak és a mérkőzéseket szemlélő nézőknek egyaránt. A játék alakulásában ők mind szerepet játszanak.

Szilágyi dr. elsősorban a játékszabályok és a játékvezetők szemszögéből világított rá a problémára. Hangsúlyozta, a magyar játékvezetők arra törekszenek, hogy minél kevesebbszer állítsák meg a játékot, minél ritkábban szakítsák meg a küzdelmet, s hogy mindent engedjenek meg a mérkőzéseken, amit a játékszabályok lehetővé tesznek.

Mit enged meg a játékszabály, illetve annak magyarázata?

A szabályos összecsapás, a szabályos ütközés egyetlen megengedett eszköze a váll. Ez a „váll" azonban magában foglalja a körülötte levő mell- és hátrészt (lapockát) is. Ezzel szabad az ellenfelet lökni, mégpedig az ellenfél hasonló testrészét, ha az ilyen „ütközés" a labda megszerzése érdekében történik, azaz, ha a labda megjátszható közelségben van, s az ellenfél, akit vállal lökünk, nincs a levegőben, vagy ha ez az ellökés nem belerohanásszerű, ha nem durva. Elesik a szabályos meglökött játékos? Ez még nem ok arra, hogy a játékvezető lefújja az esetet. Még hátulról is szabad lökni vállal, ha feltartóztatja, nem engedi labdához jutni valamelyik játékost az ellenfél, s maga kísérletet sem tesz a labda megjátszására, bár a labda megjátszható közelségben van. Viszont tilos az, ha kapusát azzal „védi" valamelyik játékos, hogy ellöki, elsodorja a labdára futó ellenfelet, bármilyen szabályos is ez az ellökés, vagy elsodrás, ha a labda nincs megjátszható közelségben. Az ilyesmiért közvetett szabadrúgás jár a kapusát védő játékos csapata ellen.

(Mindez világosan kiderül a játékszabályból és az évek során hozzá fűzött magyarázatokból, mégsem egészen azonos az esetek megítélése a világ különböző országában. Ezt több edző is megemlítette a bevezető előadás utáni vitában.)

— *A talpalás* — folytatta *Szilágyi dr.* — *többnyire csúnya látvány, a legtöbb játékos és néző azonnal szabadrúgást követel érte, pedig a labda talppal megjátszása megengedett, ha nem veszélyezteti az ellenfelet, ha nincs olyan közel az ellenfél, hogy a talpaló láb őt is érheti.*

Szilágyi dr. ezután arról beszélt, hogy a testi erő szabályos kihasználásának követelése nem új a magyar labdarúgás történetében. *Kann* Ferenc, egykori kiváló játékvezető már 1929-ben szót emelt érdekében. Sokat beszéltek és írtak róla 1948-ban is, amikor a magyar válogatott 1:0-ra kikapott a keményen küzdő bolgároktól Szófiában.

— *Feltétlenül meg kell azonban különböztetni a kemény játékot a durva, a szabálytalan játéktól* — figyelmeztetett *Szilágyi dr.* — *A nyugati országokban több helyen a labdarúgás válságáról írnak és beszélnek, éppen a játék eldurvulása miatt. És új jelenség, hogy ott mindenfelé megindult a küzdelem a játéknak a durvaságoktól való megtisztítása ellen. Stanley Rous, a nemzetközi labdarúgó-szövetség elnöke, az egykori játékvezető, harcot hirdetett a durvaságok ellen. Nálunk edzők is fellépnek ellene. Legutóbb például Albert József, a Bp. Vasas edzője lecserélte egyik játékosát azért, mert többször szabálytalankodott. Az edzők ilyen tekintetben is szövetségesre találnak játékvezetőinkben. Fogjunk össze annak érdekében, hogy játékosaink megtanulják a szabályok keretei között folyó kemény küzdést, hogy minél sikeresebben tudjanak harcolni a labda megőrzéséért, vagy eredményes megszerzéséért.*

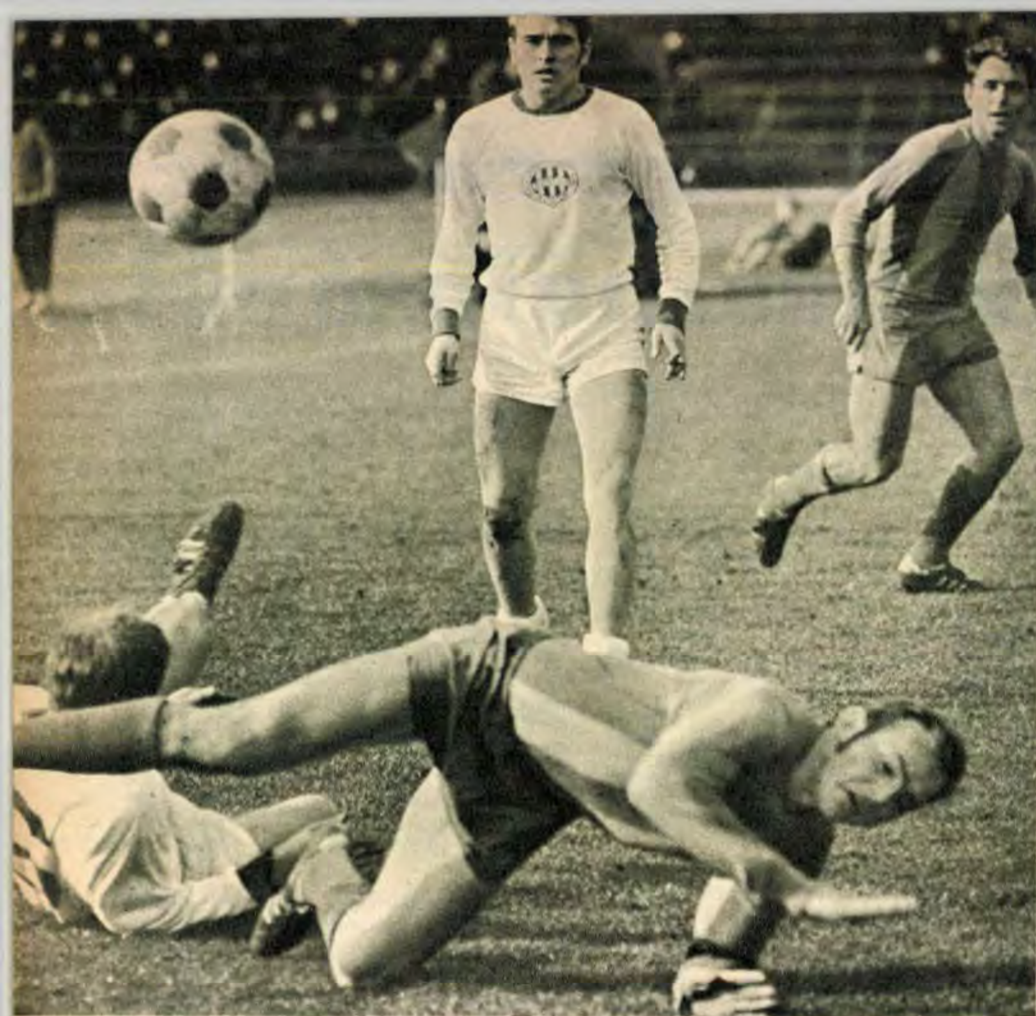
Az edzőbizottság nevében *Zalka* András, a bizottság elnöke a játékvezetők és az edzők ilyen irányú együttműködésének szükségességét hangsúlyozta és annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőben többször lesz ilyen hasznos vitaülés.

Kann Ferenc azzal kezdte hozzászólását, hogy véletlenül éppen nála van az a régi írás, amelyben síkra szállt a testi erő szabályos kihasználásának megtanulása és begyakorlása érdekében. Utána pedig bejelentette, hogy neki állóképekben megvannak a szabályos és szabálytalan ütközésekre vonatkozó esetek, s ezeket szívesen bemutatja bármikor, bárhol.

Marosvári Béla, a SalBTC edzője azt kérdezte, hogy kitartott könyökkel és hátratólt csípővel védekezhet-e az ellenfél támadásával szemben. Amikor nemleges választ ka-

A Ferencváros—Szombathelyi Haladás (2:0) találkozón Albert közelharcban szerzi meg a zöld-fehérek vezető gólját. (MTI Fotó, Petrovits László felvétele.)

A Csepel—Ferencváros (0:0) mérkőzésen Vépi szabálytalanul szereli Takácsot. (MTI Fotó, Kovács Gyula felvétele.)

pott, még hozzátette, hogy a nagy csapatok játékosainak túlzott védelmet biztosítanak egyes játékvezetőink a kis csapatok játékosaival szemben, különösen, ha a nagy csapat otthon játszik.

Preiner Kálmán, a Bp. Honvéd edzője hangoztatta, hogy kollégáival együtt igyekszik megtanítani a játékosokat a szabályos párharcra. De még nagyobb küzdelmet kell folytatniuk a jobb hozzáállás, a harcos küzdőszellem kialakítása érdekében. Különösen nehezen viselik el az ütközéseket az ún. technikás játékosok. Ezek okozzák a legtöbb problémát a játékvezetőknek is. Az edzők oktató-nevelő munkáját feltétlenül segítenünk kell a játékvezetőknek. Felhívta a figyelmet arra, hogy *a játékvezetők ne engedjék meg a lábramenő rúgásokat, a lábat érő becsúszásokat.* Helyeselné, ha az ütközéssel kapcsolatban kellő tájékoztatást kapna a közönség is, mert tájékozatlanságában rossz irányba befolyásolhatja a játékosokat és a játékvezetőket. Megemlítette azt is, hogy *külföldön másképpen vezetnek egyes magyar játékvezetők,* talán éppen a közönség már említett befolyásának hiánya miatt.

Baróti Lajos, az Újpesti Dózsa edzője azt fejtegette, hogy mi magyarok sohasem fogunk úgy játszani, mint az angolok, a játékmódban mindig lesznek eltérések az egyes országok között. Kétségtelen azonban, hogy a harcos küzdőszellem tekintetében alkalmazkodnunk kell az élvonalhoz. A lábramenést nagyon szigorúan meg kell akadályozni, de úgy véli hogy *a kéz használatában a kisebb szabálytalanságokat nem kellene lefújni.* Ebben a tekintetben külföldön sokkal elnézőbbek a játékvezetők. Síkraszállt a sípcsontvédő használata mellett és a letűrt sportszár megengedése ellen. Ezek megtiltása, illetve használata védelmet nyújt sok sérüléssel szemben. Felhívta a figyelmet arra, hogy játékvezetők és partjelzők törekedjenek minél jobb együttműködésre. Külföldön a partbírák sokkal tevékenyebbek, beszaladgálnak a játéktérre, minden észlelt szabálytalanságot feltűnően jeleznek, s a játékvezető elfogadja a jelzéseket. A magyar játékvezetőktől nagyobb mozgékonyságot tartana kívánatosnak. Baróti is szükségesnek mondta a közönség megfelelő tájékoztatását a párharc tekintetében. Befejezésül megemlítette, hogy a nemzetközi kupákban szereplő magyar csapatokat meg kellene erősíteni, hogy esélyesebben indulhassanak neki e fontos küzdelmeknek; erre az átigazolási szabály megfelelő módosítása lehetőséget adna. Befejezésül hangsúlyozta, hogy nagyon örül ennek az értekezletnek, mert az ilyen nyílt viták segítik előbbre vinni labdarúgásunkat.

Molnár Péter, a Kecskeméti Dózsa edzője megemlítette, hogy egyes játékvezetőkről már eleve tudják, hogy mit vesz szigorúbban, s miben elnézőbb. Játékosok és edzők ehhez alkalmazkodnak. Kérte tehát az egységesebb játékvezetői felfogást.

Petri Sándor játékvezető elismeréssel szólt az edzők nevelő munkájáról: a játékosok viselkedésén jól lemérhető az az erőfeszítés, amit az edzők e tekintetben kifejtenek. Elismerte, hogy előfordulnak egyenetlenségek a játékvezetők ténykedésében, de ezt többnyire a játék alakulása követeli meg; van úgy, hogy meg kell „fogni" a játékot, nehogy elfajuljon, ilyenkor többet fújnak... Kérte az edzőket, ne engedjék meg játékosaiknak a legyintgetést, a színészkedést.

Zalka András újabb felszólalásában aláhúzta a játékvezetők nevelési feladatait. Az átigazolási szabályról szólva, megemlítette, hogy történnek majd rajta finomítások, de ezt a szabályt nem lehet egyes nagycsapatok kizárólagos szolgálatába állítani. Az átigazolás a csapatok megerősítésének, teljesítménye fokozásának csak egyik módszere. Ígéretet tett arra, hogy labdarúgásunk minden problémáját kiviszik a nyilvánosság elé, hogy ebben az évben mindig is tette az MLSZ.

Szilágyi György dr. a vita összefoglalásaként mondta:

— *Kétségtelen, hogy a játékvezetőknek is van nevelési feladatuk: segíthetik az edzők ilyenirányú tevékenységét, de le is ronthatják. Arra kell törekedni, hogy segítsék mindazt, ami helyes. Ezért hasznosak az ilyen közös viták. Helytelen, ha különbséget tesz a játékvezető játékos és játékos, vagy csapat és csapat között. Ennek kiküszöbölése érdekében mindent megtesz a JB. A játékvezetők felfogása valóban nem teljesen egységes, de törekszenek arra, hogy az alapvető kérdésekben mindenki egyöntetűen járjon el. A lábramenéseket szigorúan meg kell torolni, ezzel egyetért, de a kéz használatának elnézőbb megítélésével nem. Igaz, hogy ez nem veszélyezteti annyira a testi épséget, talán ezért engednek meg e tekintetben többet nyugaton, de ez mégiscsak szabálytalanság. Helyesnek tartja, ha nem aprólékos a játékvezető, ha nem fújja le a kézzel elkövetett kisebb szabálytalanságot, amikor az nem befolyásolja döntően a játék alakulását, és az előnyszabály alkalmazható, de általában a kéz szabálytalan használata nem megengedhető. A játékvezetői hármas működésében valóban két felfogás uralkodik Európában. Vannak országok, ahol a hármas tagjai egyenrangúak. A FIFA játékvezető bizottsága azonban a partbírók túlzott aktivitása ellen van; felfogása a magyar rendszeréhez áll közel. Természetesen a játékvezetőnek rá kell bíznia magát a partbíróra akkor, ha valamilyen esettől távol van. A nyilvánosság rendszeres tájékoztatását nagyon fontosnak tartja a játékvezető-bizottság, ennek egyik formája a Népsportban a hetenként szereplő játékvezetői sarok.*

Pálfai János

HOFI és a foci

Az új Jászay-díjas parodista, Hofi Géza, gyakori vendég a magyar labdarúgó-válogatottnál. Legutóbb a svédek ellen készült a csapat, a fiúk — mintha megérezték volna a vereséget — kissé gondterhelten ültek a Vörös Csillag Szállóban. De abban a pillanatban belépett Hofi és felderültek az arcok, elszálltak a gondok.

És Hofi beszélt. Nem parodizált, nem mókázott, beszélt. Nem volt „kedves közönség", csak „tudjátok srácok".

Nem volt előre betanult szöveg, csak improvizáció.

De minden harmadik mondat poén volt!

Hofi este 8-ra ment szórakoztatni, 10-re várták a Mikroszkóp Színpadon, de elkésett. Nehezen szakadt el a fiúktól. És a fiúk is nehezen váltak meg tőle.

O

Szeretik.

— Mi a népszerűségének titka?

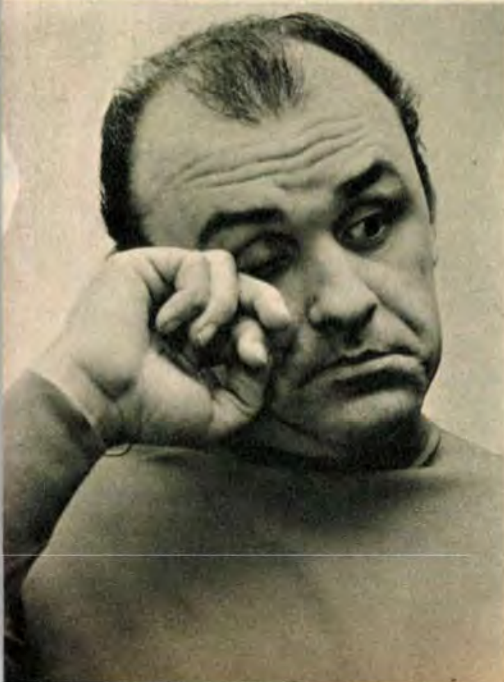
— Semmi. Jön magától. Gondolom, fontos a közvetlenség. A művész ne legyen sztár. Csak olyan, amilyen.

Mutatja, milyennek kell lenni a színpadon.

Mutatja, milyennek kell lenni a magánéletben. Ugyanolyannak fest itt is, ott is. A viselkedésre nem kell készülnie.

A műsorra annál inkább:

„Ha küzdenek, izzadnak... semmit nem irigylek tőlük."

— A felkészülés olyan, mint a mérkőzések előtti edzés. Sokszor itt dől el a győzelem és nem a pályán. Mert nem a kilencven perc a legnehezebb, hanem az előkészület.

Elmondja, hogy ő is nagyon alaposan és sokáig tanul.

— A Sammy Davis műsoromra, amely mindössze tizenhárom percig tartott a rádióban, öt hónapig készültem.

A duettje Koóssal is szóba kerül.

— Minek köszönhetik a sikert?

— Az összjátéknak, az új játékstílusnak, a teljes erőbedobásnak. Bunda nincs, mert akkor leégünk!

O

Hirtelen megkérdezem:

— Mit szeret és mit nem szeret a labdarúgásban?

Gondolkodik:

— A játék tetszik a legjobban. De ez eddig nemigen volt. Azaz... az utóbbi időben van. És lesz! Igaz!

O

— Mondja — támadom meg —, irigyel valamit a focistáktól?

Felkapja a fejét:

— Ha küzdenek, izzadnak, egy stadiont lázba hoznak a játékukkal és ezzel örömet szereznek a „melósnak", akkor esküszöm semmit sem irigylek tőlük. De ha csak lézengenek a pályán, még a levegőt is sajnálom...

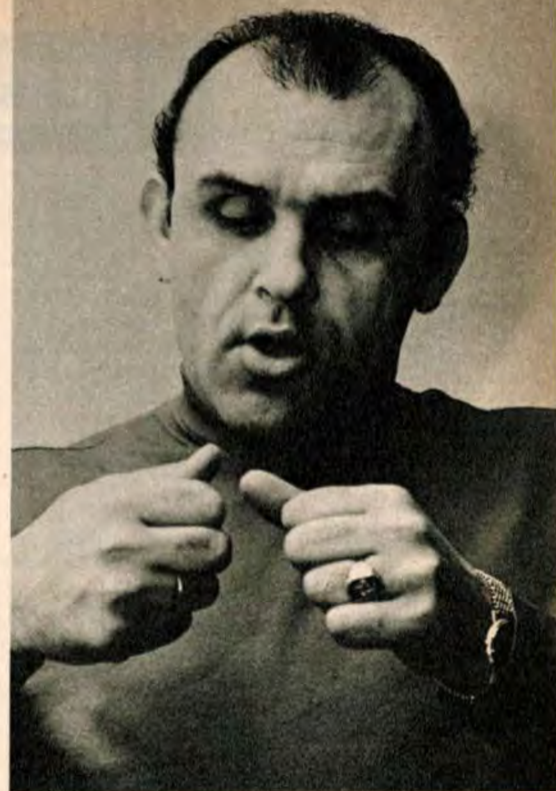
Lassan folytatja:

— Tudom, sokszor nemcsak rajtuk múlik. Az ember nem gép, nem mindig sikerül az, amit szeretne. Nekem sem nevetnek mindig és mindenen. De ha maximálisan „bedobom" magam, akkor tiszta a lelkiismeretem, legfeljebb nem sikerült.

O

A népszerűségről megint:

— Nem kapok annyi levelet, mint egy táncdalénekes. Én nem vagyok elég „jólfésült". De hát ez nem is baj. A leveleket úgyis csak a diáklányok írják. A „közönség" nem ír. Csak érti, amit mondok. És ez a legfontosabb.

„Tudom, sokszor nemcsak rajtuk múlik..."

O

Hofi valamikor kosárlabdázott és cselgáncsozott — az első dobásig. Azóta néha a pályán is dobálják. De ő — mint egy keljfeljancsi — mindig megáll a lábán.

Mert igazi tehetség.

Mert folyton tanul.

Mert mindig újat hoz.

Az élmezőnyben van, nem vitás!

— Mit gondol, még meddig?

— Ki tudja... sokáig.

— A parodizálásból nem lehet kiöregedni?

— Nem. Legalábbis, amíg aktuális vagyok. És én az leszek.

Még ezt mondja:

— Minden a nézőpont kérdése. Ha például egy játékos kapura lő és a labda csak vánszorog, az egyik szurkoló ezt kiabálja be: erősebben, te marha! És ezt a másik: ez erős lövés volt apuskám, csak rövid!

O

Most látom csak, hogy ma nem is riportot készítek: szórakozom.

Ha egyszer rossz kedvem lesz, megint írok róla...

Hámori Tibor

JELENTŐS TERVEK

Februárban „új" vezető került a Rába ETO labdarúgó szakosztályának élére. Az új szó jelen esetben idézőjel közé kívánkozott. *Döbörhegyi Ernő* ugyanis nem számít új embernek, hisz komoly tekintélynek örvendő, gazdag vezetési tapasztalatokkal rendelkező sportember. Közel két évtizeden át volt előbb a Szombathelyi AK, majd a Győri ETO és később a MÁVDAC játékosa. Évekig dolgozott eredményesen mint edző. Jelenleg a Dunántúl egyik legnagyobb üzeme, a győri Vagongyár beruházási igazgatóhelyettese.

A Rába ETO labdarúgó szakosztályának élére

igen kritikus időben került

A közelmúlt oly feltűnést keltő forró sikerei után, napjainkban úgy tűnik, megfeneklett a patinás vidéki csapat hajója.

— *Tudom mire vállalkoztam. Mielőtt igent mondtam mindent alaposan megfontoltam. Az ETO felett most sötét felhők tornyosulnak és én szeretem a nehéz feladatokat* — indította el a beszélgetés fonalát.

A szakosztály első, tartalék- és harmadik csapata, az ifjúsági együttes, a sportiskola hat évfolyama a nyolc edzővel, intézőkkel, orvossal, gyúróval és egyéb közreműködőkkel valóságos kis üzemet képez. A szakosztálynak ezen csapatai az elmúlt évek során elszigetelődtek egymástól.

Nem volt egységes irányítás,

szakmai vezetés. Különösen nagy volt az elkülönülés a szakosztály és a sportiskola között. Mintha a sportiskola nem is a szakosztály utánpótlását szolgálná. Jellemző az állapotokra, hogy amikor Döbörhegyi Ernő hivatalbalépése után be akart tekinteni a sportiskola labdarúgó palántáinak konyhájára, maga a sportkör elnöke figyelmeztette finoman, hogy azzal nem kell törődnie. Így a szakosztályvezető azt sem tudja, hogy kik az edzők, milyen munka folyik az utánpótlásuk biztosítását célzó sportiskolában.

Ez a nagyfokú szervezetlenség, nemtörődömség, szinte az egész szakosztályon végig tapasztalható és részben hozzájárult a jelenlegi nehéz helyzet kialakulásához.

Az 1963-as évi *egyidényes bajnokságban megszerzett bajnoki cím*, majd az MNK egymástkövető háromszori elnyerése, a BEK-ben és a KEK-ben való szereplésük időszakában az akkori vezetők kissé elkényelmeskedtek,

sütkéreztek a dicsőség részegítő fényében

és megfeledkeztek a csapatépítésről. Három év óta számottevő erősítésről nem gondoskodtak, a nem kielégítő utánpótlásnevelés pedig nem tudott megfelelő számú és képességű frissítést adni. A játékosállomány erősen leszűkült, a korátlag emelkedett, és ma már meghaladja a 28 évet.

Hozzájárult a nehéz helyzet kialakulásához

a létesítményhiány.

Az öt labdarúgó pálya közül négy megszűnt, és három év óta csak egy pályával rendelkeznek. Ez az egy pálya képtelen az igényeket kielégíteni. Az első csapat többnyire a város szomszédságában levő

abdai réten tartja edzéseit.

A többiek pedig ahol tudnak. A sportiskolások számára már csak az országút, a pálya előtti parkírozóhely, esetenként a bitumenes kosárlabda-pálya, vagy a szomszédos iparitanuló intézet kézilabdapályája nyújt átmeneti edzőhelyet.

A sportiskolai edzők munkáját nem ellenőrzi senki,

nincs számonkérés. Igaz, ilyen körülmények között nem is lehet mit számonkérni. 1969. év végén egy egész évfolyamot kiadtak anélkül, hogy a szakosztály véleményét kikérték volna. Bár az is igaz, hogy ez a múlt év októberétől ez év februárjáig tulajdonképpen

nem is volt szakosztályvezetés.

Akadtak még egyéb apró hibák. Így például 1967—68-ban nagyon gyenge szakmai munka folyt. Edzések ürügye alatt csak lötyögés volt. Ezzel szemben a múlt évben és az idén is nemcsak szaporodott az edzések száma, de a korábban kellően nem edzett játékosokra olyan megterhelés zúdult, hogy a fáradtság, a túledzettség kétségbevonhatatlan jelei vehetők észre a csapaton. Sorozatos sérülések, a csapaton belüli szervezeti problémák csak fokozták a gondokat.

— *Három hónapig volt időm alaposan felmérni a helyzetet és most már a határozott cselekvés időszaka következik* — mondotta Döbörhegyi Ernő, majd így folytatta:

— *Hároméves fejlesztési tervet készítettünk. Legfontosabb feladatunk, hogy a legközelebbi átigazolási időszakban megfelelő vérátömlesztést hajtsunk végre. Ennek előkészítését már most megkezdjük. Mivel munkánk hosszú távú lesz, ehhez a munkához partnerokat kell keresni. Mészáros József edző teljes mértékben élvezi bizalmunkat, kitűnő, jó szakembernek tartjuk. Felajánlottuk, hogy legalább hároméves szerződést írjon alá. Az a cél, hogy az általa kiválasztásra kerülő játékosokat saját maga építse be a csapatba. Ilyen munka csak hosszabb távon valósítható meg.*

— *A szakosztályon belül egységes, öszehangolt szakmai munkát akarunk megteremteni. A sportiskolán belül folyó tevékenységet a szakosztály szakmai felügyelete alá helyezzük. Ifjúsági csapathoz függetlenített edző beállítását tervezzük. Az edzők számára biztosítjuk az önálló tervszerű munka végzését, de munkájukat ellenőrizzük. E célból bekértük Mészáros József vezetőedző éves edzéstervét is. A pályakérdésben még számolni kell némi nehézséggel. Épül az új stadion és ez év végén, vagy a jövő év elején birtokunkba vehetjük az új stadion edzőpályáit és ezzel nagyot csökkennek gondjaink. 1972-ben pedig az egész stadion átadásra kerül.*

Döbörhegyi Ernő többször is hangsúlyozta, hogy az ETO jelenlegi helyzete nagyon nehéz,

de nincs pánikhangulat,

nincs kapkodás, a fejleményekért nem keresnek bűnbakokat. Most egy a cél: következetes, kitartó, kemény munkával, közös öszefogással és akarattal fokozatosan felszámolásra kerüljenek a hiányosságok, az elkövetett hibákat kijavítsák. A türelmes, tervszerű munka gyümölcse csak évek múlva érhet be és addig bizony

még sok keserű pirulát kell lenyelniök

nemcsak a vezetőknek, hanem a labdarúgást, az ETO-t annyira szerető győri szurkolóknak is.

A Rába partján felismerték a hibákat. Megfelelő tervet dolgoztak ki.

Csak tudjanak egy nyelven beszélni, és legyen elég erejük, akaratuk és főleg türelmük a következetes végrehajtásra!

Havasréti Béla

Döbörhegyi Ernő

Középcsapat marad?

Ha a sport matematikusa az 1967. évi helyezési számot egyszerűen figyelmen kívül hagyná, a Pécsi Dózsa utóbbi öt évének átlaga kiérdemelné a „jó közepes" minősítést. A pécsiek az említett év miatt sem pironkodnak — más klubnál is előfordul ilyen lefelé görbülő vonal — hiszen háromszor a hetedik helyen kötöttek ki, tavaly meg a hatodikon, közben egyszer voltak a „vidék legjobbjai" és idén sem szerepeltek a vártnál gyengébben.

— *Jó kis középcsapat vagyunk!* — lelkendeznek a Mecsek alján a szurkolók. Ezt igazolni látják nemcsak a bajnoki táblázaton kiharcolt helyezésekkel, hanem a csapatnak időnként már elismert, érett játékával is. És érvként azt is felsorakoztatják, hogy az idén kedvenceik közül már ketten is szerepeltek a nagyválogatottban — Máté és Konrád — és a kapusuk Polyák, meg a csatár Tóth Jóska kint volt Skóciában az UEFA tornán.

A középcsapat minősítés tehát rangot jelent a pécsiek szemében. Szeretnék stabilizálni magukat az élvonal mögött! Az ennél magasabbra törő vágyak Pécsett nem megalapozottak. Ha még egy Rába, Videoton, avagy egy Lenin Művek állana a szakosztály mögött! Ezek hiányában máshogy kellett megteremteni — és a jövőben tovább erősíteni — azt a saját bázist, amelyre az imént említett kívánságot is rá lehet építeni.

Szekeres Ambrus, aki ezévtől a szakosztályvezetői tisztet tölti be Pécsett, „saját bázist" illetően legfontosabb alkotóelemnek a fiatal, tehetséges utánpótlást említi.

— *Nem sorolom fel azokat a fiúkat, akik már beértek. Hivatkozom viszont Maurer Lacira, arra a sajátnevelésű játékosra, aki a váratlanul visszavonult Móritz Sanyi elárvult posztján megelégedéssel játssza a „dublőz"-szerepet. Azután itt van Konrád III, a válogatottunk testvéröccse, akit csak tavalyi lábtörése akadályozott meg abban, hogy ma már az „egyben" rúgja a labdát. Kincses III Viktor 14 éves korában követte bátyját Alsómocsoládról be Pécsre és ma már erőteljesen pályázik az első csapat valamelyik védő posztjára.*

A szakosztályvezető tovább sorolja a neveket — Cserneczki, Réfi, Somogyvári, Gyurina — azokét a fiatal játékosokét, akiknek mozgását árgus szemkkel, de féltő gonddal figyelik a pálya széléről az edzők, vezetők. Czibulka Mihály dr., aki szintén már jónéhány év kenyerét megette a Pécsi Dózsánál és ma újból a „nagyok" munkáját irányítja, a fentiekhez csendesen hozzáfűzi:

— *Néhány évvel ezelőtt még nem volt rózsás a helyzetünk. Akkor én vetettem fel egy értekezleten, hogy vagy megoldjuk az utánpótlás problémáját, vagy egyszerűen csődbe jutunk. Elővettük az ifiket, sőt az úttörőket is. Hányszor mosolyogtak meg bennünket, amikor a „gyerekcsreggel" pályára léptünk. És amikor a „tarcsi" egy-kétszer gólzáporos vereséggel vonult az öltözőbe, azért szorongtunk, nehogy elpárologjon belőlük a bátorság!*

Nem párolgott el, a srácok megizmosodtak, kifejlődtek, tudásban gyarapodtak és többen kopogtattak már a kapun. És hogy ez a forrás ne apadjon el, a Pécsi Dózsa ezévtől már két ifjúsági csapatot nevezett.

Az idő Pécsett is sürget egy kicsit. Móricz dr. a télen váratlanul visszavonult, az utána hagyott űrt a jelek szerint betöltötték. Vannak azonban még idős, harcokban edzett és tapasztalt játékosok — hogy csak Rapp, Dunai dr. és Rádi neveit említsük — akiknek pótlásáról idővel gondoskodni kell. Nagy gond ez mindenképpen. Rapp például ma a védelemnek, Dunai „Iván" a mezőnyjátéknak egyik vezéralakja. Ha a pótlás nem sikerül zökkenőmentesen, kudarc lehet a vége.

— *Amikor mi Rádival és az öcsémmel Pécsre kerültünk, sajnos ennek már 10—11 éve, vidéki ismeretlen játékosok voltunk — mondta Dunai dr. — A vezetők azonban nem neveket, hanem tehetséges és lelkes labdarúgókat kerestek és nagyon bíztak a mi küzdőkészségünkben. Ez a vezetési elv itt azóta sem változott. Kis csapatokból kerültek ide a közelmúltban Jánosi Karcsi, Máté Jancsi, Kocsis Pisti és Tóth Jóska is, és lám, máris bizonyítottak. Szerintem azért is képes lesz a Dózsa megmaradni a középcsapatok tisztes sorában.*

Figyelemreméltó még az is, amit a csapatkapitány ehhez „nem hivatalosan" hozzáfűzött. Hogy Pécsre nem holmi anyagi előnyökért és felelőtlen ígérgetések után kerültek ők és a többiek. Magyarul mondva, a tehetségüket nem „eladni" hozták ide, hanem „ajándékba" azokért a lehetőségekért, amit a klub ígért és megtartott. A tisztes megélhetésért, a családosoknak később juttatott lakásért, a középiskolai és egyetemi tanulás lehetőségeiért és a futball befejezése utáni gondtalan életért.

— *Pécsett a fiatal labdarúgók tehetségét nem „papírpénzzel", hanem „nemes valutával" váltották meg és az egyáltalán nem volt mindegy azoknak, akik százkilométerekről szülőket és családot elhagyva kerültek ide* — így vélekedett a pécsiek csapatkapitánya.

Tény az, hogy Pécsett a vezetők, meg a játékosok is bíznak a jövőben. Ez a dolog lényege. Ehhez már csak az kellene, hogy azok is bízzanak a csapat jövőjében, akiknek a kedvéért történnek az erőfeszítések.

Tóth Zoltán

Rapp egyik remek megmozdulása Kispesten, a Honvéd elleni 1:1-es mérkőzésen. (MTI Foto, Petrovits László felvétele.)

KÉPES HÍRADÓ

Az NB I csoportmérkőzésein Dunai II (Ú. Dózsa) 12 góllal bizonyult a legeredményesebbnek. A fenti képen Tatabányán, a kifutó Rothermel mellett megszerzi a mérkőzés gólját. 1:0 (MTI Foto, Petrovits L. felv.)

Lent, a másik oldalra átfutó képen, Mexikóban, kiránduláson a belgák, Heylens és Van Moer. (MTI Külf. Képszolg.)

Londonban, a Wembley Stadionban hatalmas közönség előtt játszották az Anglia—NSZK (3:0) iskolások-válogatott találkozót. Kruger, a német kapus elöklözi a labdát Clapton elől. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Az alsó képen a brazil Tostao mexikói kalappal. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Bruges ... Az EVK-ban 5:2-re nyert az U. Dózsa ellen, majd Újpesten a mieink győztek 3:0-ra. 5:5 — és az idegenben rúgott gólokkal az újpestiek mentek tovább. Most a KEK-ben rajtol a Bruges, mert a Belga Kupa döntőjén 6:1-re nyert a Daring ellen. (MTI, Külföldi Képszolgálat.)

Sir Stanley Rous, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség elnöke áprilisban töltötte be a 75. évét, s a VB után sorrakerülő FIFA-kongresszuson nyilván újra megválasztják elnöknek.

A BEK-döntőre megteltek a szállók, mert nemcsak a döntőre érkezett sok külföldi, hanem a Milánói Vásárra is. A Feijenoord három szurkolója így aludta át a mérkőzés előtti éjszakát. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Gólcsúccsal — 7:0 — nyert a Bp. Honvéd a SZEOL ellen. Korányi, a szegedi kapus a 7. gól után. Mintha ezt mondaná: Mit is tehetnék? (MTI Foto, Szebellédy Géza felv.)

70 ÉVES A VÖRÖS CSILLAG TRAKTORGYÁR

DUTRA

DUTRA

DUTRA-MUNCK exkavátor

A magyar—norvég kooperáció terméke. A D4K—B traktor hárompontfelfüggesztő rudazatának eltávolítása után egy megfelelően kialakított, a hátsó hídra épített tartószerkezetre szerelhető fel a MUNCK—766 típusú, hidraulikus működtetésű árokásó-berendezés. Célszerűen kialakított, igen sokféle munkaeszköze alkalmassá teszi a legkülönbözőbb földmunkák gyors, gazdaságos elvégzésére építőiparban, erdő- és mezőgazdaságban, bányászatban. Különböző méretű és profilú ásó- és rakodókanalak, markolók, gödörfúró, oszlopállító és rönkmarkoló szerelhető fel a végzendő munka természetének megfelelően.

FRAK-B1 forgórakodó

A legnehezebb terepviszonyok mellett is biztonságosan üzemeltethető. Teherpályaudvarokon, külszíni bányákban, ipartelepeken, építkezéseknél, nagy földmozgatást igénylő munkáknál és nem utolsó sorban a modern nagyüzemű mezőgazdaság számára szinte nélkülözhetetlen. Névleges emelőképessége pótgémmel 800 kp, pótgém nélkül 1000 kp. Rakodási teljesítménye ömlesztett anyagok rakodásánál 30—40 tonna/óra. A Traktorgyár által kialakított új munkaeszközök a forgórakodó mező- és erdőgazdasági alkalmazhatósági területét bővítik. Ilyen új munkaeszközök a kazalozóvilla, öntözőcsatorna karbantartó rézsükasza és iszapolókanál, gumóstermény markoló, fatéri rakodó és szervestrágya markoló.

D4K-B összkerékhajtású traktor

Gyors talajművelést biztosít az egész éven át gazdaságosan kihasználható D4K—B típusú 90 LE-s összkerékhajtású univerzális Diesel-traktor. Felhasználható minden olyan munkára, mely nagy vonóerőt igényel, így terepen történő szállításoknál, földmunkáknál, a mező- és erdőgazdaságban a legkülönbözőbb munkagép-kombinációkkal.

DUTRA-STEYR-110 összkerékhajtású traktor

A magyar—osztrák kooperáció terméke, a D4K—B traktor 110 LE-s STEYR motorral szerelt típusváltozata. Az üzemeltetés gazdaságosságát előtétszorzó és STEYR szabályozós hidraulika növeli. Különösen alkalmas laza, nedves és homoktalajok művelésére. A traktort vizsgáztatott egészségvédő STEYR üléssel szerelték fel.

A „két" Preiner és a Honvéd

Rossz interjú alany.

Csendes, zárkózott, magával sokat vívódó ember. Ha nem muszáj, nem beszél. Az edzőmérkőzéseken a legmesszebb eső kispadon ül — egyedül. A mérkőzéseken kilencven percig úgyszólván a hangját sem hallani. Ritkán panaszkodik. Az öröm, az elégedettség is ritkán látszik rajta.

Ez az „egyik" Preiner.

Jó interjú alany.

Úgy terveztük, hogy az egyik edzőmérkőzés után negyedórát beszélgetünk. Aztán belemelegedtünk, egymásnak tettünk fel kérdéseket. S belőle szinte ömlött a szó. Az okos, megfontolt, mindig nagyon mértéktartó vélemény.

Ez tehát a „másik" Preiner.

Immár két éve a Bp. Honvéd edzője. Neve azóta került a közvélemény szigorú fényszórójába. Ő sem mentes az edzői szakma régi betegségétől: ha győz a csapat, ha jó a csapat, mindenkinek jó az edző. De mentsisten attól, ha bajok, vereségek, problémák jelentkeznek. Nos a Honvédtól, az idén a tavalyi egyenletes, jó teljesítmény után jobb szereplést vártak.

Lényét alapvetően a gondolkodás folytonos megújulása jellemzi. Ha győz a csapat, gondolni kell arra — mondja —, hogy legközelebb talán veszíteni fog. De egy, vagy akár több vereség sem törheti le a gárdát, mert mindig van kiút, ha van közös akarat,

elegendő érzelem, értelem

a játékosokban, vezetőkben. Erről különösen szívesen beszél. Úgy tartja: az a legjobb, ha mindkét tulajdonság benne van a játékosban. S ha valami hiányzik? Az érzelem sokszor pótolhatja az értelmet, s az értelem az érzelmet. S ilyen az élet, az edzői szerencse: 1968-ban, 1969-ben, érzelmileg, értelmileg összekovácsolódott a gárda, s melléjük szegődött a siker. De a siker szüli a sikertelenséget. Megnőttek az igények a csapattal szemben. Az egyidényes bajnokság elején igen sokan a Bp. Honvédban látták a jövendő bajnokcsapatot. Elindult az új szezon, s a csapatnak több mint a fele, közte a kulcsemberek sorra kidőltek. Sérülés tizedelte a Honvédot. Ilyen nevek estek ki: Kozma, Tóth Gyula, Tichy, Tajti, Tussinger, Szurgent, Marosi, még Kocsis is. De téved, aki azt hiszi, hogy Preiner csupán ebben látja a mérsékeltebb szereplés okát. Idegesség, görcsösség lépett fel, sokszor a jobb játékra való törekvés jegyében. Megmutatkozott ez még akkor is, amikor nyert a csapat.

A lényeg: soha nem esni kétségbe!

A bajnokság hajrájára már nagyjából kiegészült a gárda. Új problémák jelentkeztek. A játékbahozás nehézségei. Visszatért Kozma? Tóth Gyula, Tichy? Lássuk mindjárt a remekbeszabott gólokat, átadásokat. A közönség joggal várja ezeket, hiszen azért szurkol. De hát nem ment. Legalábbis nem egyszerre, nem gyorsan. Preiner alapelve: azért vagyunk mi vezetők, hogy észrevegyük, pl. Tóth Gyula a hosszú, majdnem egyéves sérülés után nem képes minden meccsen jól játszani. Hasonlóan Kozma és a többiek. Ismét felvet egy joggal érdeklődésre számot tartható szakmai kérdést. Az még rendben van, hogy a közönség türelmetlenül várja a régi, jó Kozmát, de ugyanezt várják játékostársai is. Érdekes, hogy a pályán kívül megértik a visszatért játékos lelkiállapotát, játék közben pedig nem.

Itt volt például a SZEOL elleni fölényes 7:0-ás győzelem és ezzel egyidőben az Inter Bratislava elleni kispesti vergődés. Ez megintcsak előtérbe helyezi a legidőszerűbb mai kérdést: hol tart a magyar labdarúgás, közte természetesen a Bp. Honvéd? Van-e, lehet-e reményünk a felzárkózásra? Egyáltalában nem kinyilatkoztatja amit mond, pontosan tisztában van azzal, hogy más is, mások is látják a tennivalókat.

Véleménye: elsősorban az utánpótlásnál dolgoznak keveset.

Ez a Honvédra is érvényes. Igaz, valami keveset előre léptek. Tíz fiatallal foglalkoznak behatóbban. Valósággal a saját fiuknak tartják, vidékről hozták fel őket, eltartásukról is gondoskodnak. Tanulnak és közben tutballoznak is, amolyan kollégiumi rendszerben. Az élvonal? A szakosító munkát kellene minden téren erősíteni. Ahogy a gazdasági életben végbemegy a nagyfokú szakosodás, nincs ez másként az edzői pályán sem. Lassan alig lesz szükség olyan edzőre, aki „mindenhez ért", aki egyszerre foglalkozik 20—25 játékossal. Ez egy régi korszak terméke. Ma másra, többre van szükség. A jövő útja, s részben már a jelené:

a szakedzők nagyfokú bevonása.

Az angol managernek rendelkezésére áll — a többi között — technikai edző, erőnléti edző, rehabilitációs edző (aki külön a sérültekkel foglalkozik) stb.

A Honvédnál e tekintetben történtek lépések. A korábbi három edző helyett öt dolgozik az első csapatnál, s az edzéseket igyekeznek szakosítani. Míg hallgatom szavait, arra gondolok, bizony jó lenne magas szakmai nívón oktatni például a fejelést.

Kényes téma kerül sorra. Közönség igény, csapatérdek, népszerűség. A Honvédban számontartanak néhány nagyon tehetséges, kitűnő labdarúgót. Nem titok: a közönség egy része elsősorban őket szeretné látni. Mondjuk meg őszintén, hogy Tichy kedvéért ma is sokan kimennek Kispestre, s nincsen ez másként Kocsissal, Kozmával, Pusztaival. Üdvöskék ők, akiket egy kis rajongás vesz körül. Enélkül kevesebb lenne a labdarúgás, talán semmi.

Nos, ugyanez az edző szemével, megint más kérdés. Preiner természetesen boldog, hogy népszerű, tehetséges játékosokkal dolgozik együtt, és azt mondja: jó dolog a népszerűség, mert önbizalmat ad a csapatnak, a játékosnak, de egyben zavaró dolog is, mert ezektől a fiúktól mindig többet, mindig jobbat várnak. S itt van az edző sajátos felelőssége. Arra kell törekednie, hogy játékosai népszerűvé váljanak, de majdnem olyan fontos feladata, hogy az ilyen képességű fiúkat a helyükön tartsa. A közönség szuverén joga, hogy kit tüntet ki különleges szeretetével, s ezt a jogát akkor sem lehet elvitatni, ha azt elfogultan teszi, ha többet elnéz kedvenceinek ... Van azonban egy mindent felülmúló tényező:

a csapatérdek!

Tagadhatatlan, hogy időnként mutatkozik itt ellentmondás. Nézzük például Kocsist, ezt a mindenki által elismerten nagy tehetségű játékost. Méltó a népszerűségre? Igen! Mindig annyit nyújt, amennyit tud? Nem! S ez nem kizárólag akarati tényezők miatt van. A játékos is ember, tele szubjektív, gátló problémákkal. Edzői szemmel mérve azonban, igenis kötelességünk mindent megtenni, hogy a klasszisképesség többnyire érvényesüljön, s egyúttal azonossá váljon a csapatérdekkel, vagy ha úgy tetszik a válogatott csapat érdekével.

Ha el is fogadjuk, hogy a labdarúgó közvélemény ebben a félidényben bizonyos fokig csalódott a Bp. Honvédban, az tagadhatatlan, hogy jóval több van a csapatban, s ez előbb-utóbb a jobb játékban is megmutatkozik. Preiner ebben egyértelműen optimista! Hisz abban, hogy különösen az 1971-es szezontól kezdve elképzelései jobban valóra válnak. Nézzük csak: játszani fog Szűcs, lejár a büntetése Kelemennek. Egy-két fiatal nagyszerűen helytáll. Az UEFA válogatottból hamarosan végleg bejátszhatja magát az első csapatba: Pintér, Varga, Tieber.

Egyesek máris egy „új" Honvédról beszélnek. Természetesen nem erről van szó, sokkal inkább egy folyamatos csapatépítés újabb állomásáról. Ebben sem lehet soha megállni! Mutasson a jelen bármilyen sikert, kudarcot, mindig gondolni kell a jövőre, ez olyan alapelve Preinernek, ami meghatározza egész tudatos munkáját.

Bácskai László

DÍSZSZEMLE

(I.) Nemcsak a labdarúgást kedvelők sokszázezres tábora, hanem minden sport iránt érdeklődő figyelmét leköti a legnépszerűbb sportág legmagasabb szintű küzdelemsorozata, a bajnokság. A bajnoki pontvadászat a legizgalmasabb csemege minden szurkoló számára. Egy-egy mérkőzés eredménye, sőt egyes részletek még hosszú évek múlva is — témát jelentenek. Ezért új cikksorozatunkban bemutatjuk az NB I-es csapatokat, játékosokat, góllövőket. Hazánkban 1926-ban, a profi liga küzdelmeivel alakult ki az egységes országos bajnoki rendszer, 1935 óta pedig az NB I jelenti a legmagasabb bajnoki osztályt.

A Ferencváros

áll az élen az országos bajnoki rendszer örökranglistáján. Illő tehát, hogy velük, a zöld-fehér színek képviselőivel kezdjük meg ismertetőnket. Huszonegyszer nyertek magyar bajnokságot, tízszer kupagyőztesek! Nem véletlenül van sok rajongója az FTC-nek, hazai eredményeik mellé méltán sorakozik számtalan nemzetközi siker is. De most a bajnoki eredményeké a szó.

Kispesttől Perecesig

1926-tól az 1970 évi egyidényes bajnokság félidejéig, a 7. forduló pécsi 0:0-ás mérkőzésig hatvanhat ellenféllel kellett megküzdeni a zöld-fehéreknek. Beszámítottunk minden profi ligás, majd NB I-es mérkőzést, az 1944 őszi hadibajnokság és az 1945 tavaszi bajnokság találkozóit.

A csapatok felsorolásakor a jogutódok eredményeit, illetve az összeolvadásokat figyelembe vettük. Egybevontuk pl. Kispest-Honvéd, a Budafok-Gamma-Budai Barátság-MATEOSZ, a Szegedi Honvéd-Haladás-EAC-EOL, vagy a Szentlőrinci AC-Postás ellen elért eredményeket. De nem vehettük egybe a Taxi és a Csepel elleni eredményeket, pedig a Taxi beolvadt a Csepelbe. Nyilvánvalóan egybetartozik a Hungária-MTK név, sőt színváltoztatást megért kék-fehér csapat teljesítménye.

Ferencvárosi TC 1926—1970

Honvéd—Kispest	89	54	9	26	268:176	117
Újpest	87	34	26	27	171:155	94
Salgót. BTC	53	33	13	7	145: 64	79
Vasas	66	29	18	19	140:103	76
MTK	79	31	14	34	144:139	76
Csepel	59	29	17	13	124: 76	75
Szombathely	47	29	9	9	118: 54	67
Szeg. AK. Bástya	44	27	5	12	138: 68	59
Dorog	39	26	6	7	97: 49	58
Győr	44	24	9	11	96: 58	57
Diósgyőr	36	25	2	9	81: 37	52
Budafok—MATEOSZ	27	22	4	1	96: 32	48
Nemzeti	26	21	5	—	100: 31	47
Szegedi EOL	31	20	4	7	67: 23	44
Bocskai	26	21	2	3	97: 34	44
Pécsi Dózsa	29	19	6	4	63: 25	44
Budai 11	24	21	1	2	103: 20	43
Tatabánya	31	13	15	3	60: 37	41
III. Kerület	22	19	15	3	83: 22	38
Soroksár	18	17	1	—	77: 14	35
Elektromos	19	14	2	3	48: 21	30
SZAC—Postás	16	13	2	1	64: 22	28
Komló	15	11	4	—	37: 9	26
Debreceni VSC	18	12	2	4	48: 17	26
Szolnoki MÁV	18	12	2	4	47: 23	26
Attila	14	12	1	1	46: 9	25
Somogy	12	12	—	—	73: 16	24
Dunaújváros	13	10	1	2	29: 8	21
Törekvés	10	10	—	—	57: 9	20
Phőbus	12	8	2	2	47: 19	18
Sabária	10	8	1	1	26: 8	17
Zugló	7	7	—	—	41: 6	14
Ózd	6	6	—	—	23: 4	12
BSZKRT—Előre	8	5	2	1	27: 12	12
EMTK	6	5	1	—	18: 7	11
Taxisok	6	5	—	1	29: 14	10
Pécsi VSK	4	4	—	—	10: 1	8
MÁVAG	5	4	—	1	20: 3	8
Kolozs. AC	6	4	—	2	21: 8	8
Újvidéki AC	6	3	2	1	20: 8	8
Egri Dózsa	4	3	1	—	11: 4	7
Ganz	3	3	—	—	19: 0	6
Izzó	4	2	2	—	8: 2	6
Pécs-Baranya	4	2	2	—	14: 6	6
Nagyváradi AC	6	3	—	3	11: 11	6
Egyetértés	4	2	1	1	5: 2	5
BVSC	4	2	1	1	10: 5	5
Dózsa MADISZ	2	2	—	—	17: 0	4
Légierő	2	2	—	—	9: 0	4
Videoton	2	2	—	—	4: 0	4
Salgót. SE	2	2	—	—	21: 1	4
KISTEXT	2	2	—	—	13: 1	4
Tokod	2	2	—	—	11: 1	4
Goldberger	2	2	—	—	9: 1	4
Kassai AC	2	2	—	—	9: 1	4
Lampart	2	2	—	—	18: 3	4
UMTE	2	2	—	—	6: 1	4
Kőb. Barátság	2	2	—	—	8: 2	4
Testvériség	2	2	—	—	7: 2	4
BMTE	2	2	—	—	11: 4	4
Szegedi VSE	4	2	—	2	14: 6	4
MVSC	2	1	1	—	3: 0	3
Nagykanizsai Olajmunkás	2	1	1	—	6: 3	3
Ungvári AC	1	1	—	—	5: 0	2
BDSE	1	1	—	—	4: 1	2
Pereces	2	1	—	1	3: 4	2
Összesen:	1155	729	197	229	3255:154	1655

Megjegyzés: az adatokat 1970. április 19-i fordulóval zártuk.

Szembetűnő a lista élén álló Kispest—Honvéd elleni kitűnő zöld-fehér mérleg. Ebben benne van az 1926 óta játszott valamennyi bajnoki mérkőzés összesítése, sokat nyom a mérlegen az, hogy a profi világban mind a 18 találkozót a Fradi nyerte, s kitűnő volt a zöld-fehérek teljesítménye 1935 és 1944 között is. 19 mérkőzés. 16 Fradi győzelemmel végződött, mindössze egy döntetlen és két vereség született. 1945-től, 1956-ig viszont az 1949-ben Honvéddá alakult klub mérlege javult: 25 mérkőzésen csak 17 pontot szereztek a zöld-fehérek. Nincs helyünk valamennyi csapat elleni teljesítmény részletes elemzésére, úgy véljük, sokat mond maga a táblázat is. Néhány érdekességet mégis ki kell emelni. Egy-egy klub ellen viszonylag sok mérkőzésen ért el száz százalékos eredményt az FTC. A profi világ (1926—1935) kaposvári Somogya ellen 12 mérkőzésen, később a Törekvés ellen tíz találkozón, minden pont a zöld-fehéreké maradt. Pedig nem volt rossz csapat a 40-es évek „Töri"-je, a háromhátvédes játékrendszer hazai úttörője, meghonosítója. Érdekes, hogy a listazáró Pereces elleni mérkőzésen negatív az FTC gólaránya. Még az alig negyvenes szurkolók is jól emlékeznek arra a kapufatöréses perecesi 1947. április 20-án lezajlott 0:3-ra, amikor Kertesi harmadik gólja után a hálóba függeszkedő csatár alatt kettétört a kapufa. A zöld-fehér játékosok jobbnak látták nem megvárni a kapu kijavítását, gyorsan felöltöztek. A zöld asztal mellett folytatódott a küzdelem 0:0-val újra játszották, végülis: 0:3-mal került a találkozó az NB I történelmébe, pedig többek között Henni, Kispéter, Csanádi, Lakat, Szabó F., Sárosi dr., és Gyetvay is szerepelt ezen a találkozón.

Hubertól Vépiig

1926. augusztus 29-én játszotta a Ferencváros első bajnoki mérkőzését az országos jellegű bajnokságban. Huber kapus kapta volna az 1-es számú mezt (akkor még nem volt divatban a számozás), s azóta 232 játékos húzta fel a zöld-fehér mezt, bajnoki mérkőzésen. Az idei bajnokságban már négy újoncot is avattak NB I-es játékossá. Kü, Mucha, Bartosik után Vépi a 232. Fradi játékos, bajnoki mérkőzésen.

Negyvenegy 100-as

Érdemes a 232 Fradi játékos közül megnézni azok listáját, akik legalább 100 NB I-es mérkőzésen szerepeltek. 41 ilyen labdarúgót találunk — az elmúlt négy és fél évtized alatt. Jó kis csapatokra futja belőlük.

A csapat: Csikós 216 — Rudas 274, Mátrai 356, Dalnoki 283 — Lázár 271, Dékány, dr. 268 — Táncos 203, Orosz 264, Sárosi dr. 382, Rákosi 278, Fenyvesi dr. 345.

B csapat: Géczi 163 — Polgár 243, Kéri 246, Kispéter 215 — Sárosi III 232, Lakat 227 — Ombódi 177, Vilezsál 229, Albert 254, Toldi 225, Gyetvay 160.

C csapat: Háda 136 — Tátrai 164, Novák 204, Korányi 156 — Lyka 139, Juhász 140 — Szabó F. 143, Takács II. 139, Mészáros 136, Kis Gy. 148, Kohut 140.

A tartalékok: 131: Gulyás, 124: Páncsics, 116: Turay, 112: Henni, 105: Takács, 102: Szűcs L., 101: Kemény.

3255 gól

született a Fradi bajnoki mérkőzésein. A sok gólon 132 játékos osztozott, és 67 alkalommal öngólt vétett az ellenfél. 15 Fradista ért el legalább 60 gólt. Ezek:

349: Sárosi dr., 221: Albert, 213: Toldi, 209: Takács II, 121: Deák, 93: Mike, 84: Fenyvesi dr., 79: Orosz, 72: Kiszely, 69: Kocsis S., 67: Gyetvay, 64: Sárosi III 62: Turay I, 61: Rákosi, 60: Kohut.

Novák István

(Az augusztusi számunkban az újpestiekkel foglalkozunk.)

MI HIÁNYZIK?

Februári számunkban, még a bajnokság megindulása előtt „Új játékosok, új követelmények" cím alatt a megváltozott Vasasról írtunk.

„Tamás, Fábián, Ladinszki és Lakinger megjelenése, Bákos, Fister, Mathesz és Somogyvári távozása minden vezetői nyilatkozat nélkül is árulkodott arról, hogy az új bajnokságra új Vasast próbálnak ki" — így kezdődött beszámolónk az elképzelésekről.

Több, mint három hónap tapasztalata alapján megállapítható: új játékosok valóban megjelentek, de az új Vasas erejéből igencsak keveset lehetett látni. Még győzelmek után is hangzott: valami hiányzik ebből az együttesből. Vereséget követően pedig teljes volt az elkeseredés kiöregedett Vasas-harcosok, játékosok körében.

— *Valami hiányzik az együttesből!* — mérkőzésről mérkőzésre nyilvánvalóbb lett.

A Vasas egyik régi szív embere és sokszoros válogatottja konkrétabban és élesebben fogalmazott:

— *Valami hiányzik? Sok minden hiányzik. Például két vérbeli szélső, két jó középpályás — és ami a legszomorúbb — tizenegy szívvel-lélekkel küzdő játékos.*

Annak idején Veres Istvánnal, a szakosztály agilis vezetőjével beszélgettünk az új korszak kezdetéről. Most ismét a népszerű sportembert kerestük fel.

— *Nem dicsekedhetünk ezzel az egyidényes bajnoksággal* — mondotta Veres István. — *Nagy tervekkel, reményekkel indultunk, aztán csalódnunk kellett. Szerintem jogos volt a reménykedés a korszerűbb, jobb játékban és az értékes helyezésben. Jól sikerült az erősítés. Lyukas posztjainkra megfelelő képességű labdarúgókat találtunk. Nagy volt a fogadkozás régi, sokszoros válogatott játékosaink körében is. Úgy gondoltuk, ha a régi ászok megtáltosodnak és az új fiúk beválnak, megy minden, annak rendje és módja szerint. Nos, csak Mészöly táltosodott meg és csak Fábián adott a vártnál többet.*

Veres István kitért arra, hogy az idénykezdet előtt különböző játékosproblémák is akadályozták az előbbrelépést. Például januártól márciusig húzódott a nagy port felvert Menczel-ügy. A gépezet kialakítását gátolta az igen vagy nem helyzet. Farkas kedvét vesztett játékos. Meghívták Chilébe, néhány téli mérkőzésre, de az utazásból nem lett semmi, aztán a válogatottnál sem jött számításba. Úgy tűnik — mint a szakosztály vezetői emlegetik —, hogy elfásult, nincs előtte cél, feladott mindent.

— *Aztán itt vannak a fegyelmezetlenségek is* — folytatta a szakosztályvezető. — *Az idény előtt megmondtuk, hogy a pályán és a magánéletben jelentősen emeljük a követelményeket. Aki akadályozza a munkát, attól elválunk. Ladinszky, Radics és Tóth kapott súlyos büntetést — anyagilag is —, Radicsot viszsza sem vettük a húszas keretbe.*

Az új Vasas új hadrendet, meglepő taktikai változatokat is sejtetett. Ez is hiányzik a Vasasból...

— *El kell ismerni, nem alakult ki újabb, célravezetőbb játékstílus* — mondotta Veres István. — *Az idény előtt öt csatáros támadójátékról is beszéltünk — aztán nyomát sem láttuk. Nem sikerült megtalálni a megfelelő középjátékosokat, azokat, akik gyors embereinket* — Molnár, *Puskás, Farkas, Ladinszky — megfelelő labdákkal látták volna el. Pedig a győri 3:0-as mérkőzésünk megmutatta, a gyors támadók megfelelő mozgatásával igenis képes a csapat góllövésre, korszerű játékra.*

Veres István hosszasan fejtegette, hogy az új hadrend a játékosok akadékoskodása miatt is késedelmet szenvedett. Tavaly még csak Farkas jelentette ki, hogy nem vesz fel többé tizenegyes mezt. Az idén Vidáts nem vállalta a középpályás szerepkört, mert véleménye szerint beállós. Müller pedig azt hangoztatta, neki az a poszt való, amit annakidején Hidegkúti is játszott: a hátravont középcsatár. Most már nagy hibának tartja a vezetőség, hogy akkor, amikor a játékosok egyéni elképzeléseiket a csapat érdeke elé helyezték, nem ütöttek nagyon határozottan az asztalra.

— *Az Ú. Dózsában Noskó vagy Juhász élő példa, hogy a jó labdarúgót több poszton lehet szerepeltetni. Ha akar a játékos, képes bizonyítani. Hiába, keményebbnek, határozottabbnak kell lenni* — vallja Veres István.

Ha már elkezdődött a panaszkodás, Veres István őszintén feltárt egyéb hiányosságokat is:

— *Nagy hiba, hogy a szakvezetés a nagy nevek varázsában élt! A válogatott átalakítása pedig élő példa lehet minden klub előtt is: nincsenek nélkülözhetetlen játékosok. Az egyidényes bajnokságban nagyon kevés lehetőséget kaptak a fiatalok, sajátnevelésű tehetség beépítése pedig egyáltalán nem sikerült. A jövőben a nagy nevekkel kapcsolatban sokkal nagyobb határozottságra, a fiatalokkal kapcsolatban pedig sokkal nagyobb türelemre lesz szükség. Váradi, Szőke, Török, Tóth Bálint, majd később Komjáti, Stamler és mások biztos pontok lehetnek az együttesben, de bizonyítási időt kell kapniok! A válogatottban is van türelem szakvezetés és közönség részéről a fiatalok iránt. Mi is lehetünk türelmesek. Egyik legképzettebb labdarúgónknak, Müllernek is olyan szerepkört kell adni, amelyben maradéktalanul érvényesül tehetsége. Véleményem szerint az egyhelyben topogásból a továbblépés lehetősége adva van. Rendelkezésünkre állnak azok a játékosok, akik kellemesebb bajnokságokról gondoskodhatnak. Az Európa Kupát nyert holland Feijenoord megmutatta, hogy a középeurópai (az edző az osztrák Happel, a kulcsember az osztrák Hasil) és a nyugateurópai labdarúgás mixeléséből milyen nagyszerű gárda jöhet ki. Van konkrét példa — lehet követni, a világhírű holland együttes tagjainál egyelőre jóval ismeretlenebb játékosokkal is. Megpróbáljuk. Az egyidényes bajnokság keserű tapasztalatait felhasználva próbálkozunk, hogy kialakuljon, s szurkolóinak sok örömet szerezzen egy szívvel-lélekkel küzdő, korszerűen és eredményesen játszó új Vasas.*

Boskovics Jenő

Vasas—MTK 1:2 a Népstadionban. Farkas megszerzi a piros-kékek becsületgólját. (MTI Foto, Petrovics L. felv.)

ÖVÉKÉ A JÖVŐ...

Buzánszky Jenő tanítványa

Ez a bizonyos „tipikus" eset, amikor „az alma nem esik messze a fájától"... Mert idős Laczkó István, a Dorogi Bányász egykori csupa szív fedezete után fia, ifj. Laczkó István is tehetséges labdarúgó lett. A hatvanas évek legelején, a kis úttörő mindenképpen első akart lenni a csapatban: eszményképe ugyanis Ilku István, a bányászcsapat válogatott kapusa volt. Hogy miért? Egyes volt a hátán, elsőnek futott ki a pályára, s ő kapta legtöbbször a legnagyobb tapsot. A kis Laczkó tervezett, edzője Turai István végzett: csatárnak próbálta ki a gyereket, s azóta csatárként játszik.

Tizennyolc éves sem volt, s már a Dorog tartalék csapatában rúgta a gólokat. Fejlődése később is egyenletes maradt: egy évvel később már az NB I B-s Dorogban játszott. Ekkor azonban be kellett vonulnia. Jó helyre került. Két évig ugyanis a Rákóczi SE NB III-as csapatának a tengelyében osztogatta a labdát és ontotta a gólokat. Nem is keveset, ötvenet.

Leszerelése után túlvitte a vonat Dorogon... Igaz nem sokkal, csak nyolc kilométerrel, Esztergomba. Pedig hívták Dunaújvárosba, Oroszlányba, a Pécsi Bányászba, ő azonban mesteréül Buzánszky Jenőt választotta.

Apját, még ma is a lelkiismeretes labdarúgók példaképeként emlegetik Dorogon. És ifj. Laczkó István sok tekintetben apjára ütött. Mintaszerű sportember. Nem iszik, nem dohányzik, szereti a beat-et, a kisüvegeket (gyűjteni), a könyveket és — vőlegény! Tehetsége, komolysága és szorgalma jó ajánlólevél a jövőre. Buzánszky Jenő szerint a jó szellemű sportemberből korszerű csatár, gólerős labdarúgó lehet.

A legjobb kikapcsolódás a foci

Tulajdonképpen nemcsak a csapatban, hanem a városban is újonc. Nem régen került Debrecenbe. — Egerből! Egyetemistának és focistának. A tanulást és a labdarúgást egyaránt szereti, s nem is akármilyen szinten csinálja. De ez nála — hagyomány! Már egri diák korában is bújta a könyveket, kitűnő előmenetelű diák, s legalább olyan jó labdarúgó volt. Amikor azonban leérettségizett, válaszút elé került. Mint ifjúsági válogatott labdarúgót nagycsapatba is hívták.

A sors aztán úgy hozta, hogy Csapó Kálmán Budapest helyett Debrecenbe, az MTK helyett a DEAC-ba került. A húszéves fiatalember nem bánta meg a cserét. Az orvosi pályát ugyanis még a focipályánál is jobban szereti. Jól tanul és ugyanakkor — edzője, Bódor Lajos dr. szerint — hétről-hétre az együttes egyik legjobbja. Amikor csak teheti, a focipályán van, mert — mint mondja — számára a legjobb kikapcsolódás — a focizás!

A Debreceni Orvosi Egyetem egyik legszorgalmasabb gólyája, a DEAC egyik leglelkesebb játékosa, szerény magatartásával már eddig is sokak megbecsülését kiérdemelte. Csapó Kálmán élete egyúttal azt is példázza: a jó labdarúgó jó tanuló is lehet. A jobbhátvéd és a középhátvéd posztján már eddig is sokszor nyújtott kiválót NB II-es csapatában, és ha így folytatja a másik, a lényegesen nehezebb pályán is hamar észreveszik majd... Mert a hivatás az orvosi pálya, a labdarúgás elsősorban szórakozás Csapó Kálmán életében. S a kettő nála jól kiegészíti egymást...

Mindenem a labdarúgás

Az egykori Lovas (most Sziklai Sándor) utca játszóterén már gyerek korában „menő" volt, s talán még mindig odajárna, ha egyszer, 1967 tavaszán egy barátja nem hívja ki a pasaréti úti Pénzügyőr pályára. A bemutatkozás sikerült, mindjárt le is igazolták. Nem sokkal később, szerencséjére barátságos mérkőzésen, bedobták a „mélyvízbe". A Bp. Honvéd ellen tízszer álltak fel középkezdésre... Kilencszer Honvéd-gól után!

— Igaz, 3—4 öngólt a középhátvédünk fejelt, de hát ezen nem lehet csodálkozni, úgy megforgattak bennünket, hogy azt se tudtuk, fiúk, vagy lányok vagyunk-e...

Így kezdődött Novák Pálnak, a Pénzügyőr SE közel 180 cm magas középhátvédjének labdarúgó pályafutása, s az azóta eltelt három év alatt lényegesen több volt a szép, mint a csúnya emlék életében. 1967-ben az NB II-es ifi bajnokságban csoportelső lett a Pénzügyőr SE, s a hét kiöregedett ifi közül egyedül ő maradhatott meg.

— Mindenki elmehet, Novák marad — mondták az év végén —, s én maradtam. Egyszer azért az Újpesti Dózsában is szerencsét próbáltam, de ott nem kellettem.

A grundfocitól, az NB II-ig két évre volt szüksége. 1969-ben már NB II-es játékos... Mit szeret csinálni?

— Nyolc általános után technikumba iratkoztam, de az iskola miatt nem lehettem ott az edzéseken. A labdarúgás a mindenem, kimaradtam az iskolából. Sokáig, nagyon sokáig szeretnék játszani!

„Túlórázik" a pályán, edzője szerint is nagyon tehetséges. De a labdarúgás „csak" játék! Az élet pedig nemcsak játékból áll!

Nagy József

Szovjetunió

Jasin tanácsai

Lev Jasin, a moszkvai Dinamo és a szovjet válogatott kapuvédője az idén lesz 41 éves. Mozgásán egyáltalán nem látszik a kor, hiszen a bajnokságban csapatának most is erőssége. Csúcsjavításra készül: nyolc bajnoki mérkőzésen nem kapott gólt! Változatlanul a fiatalok példaképe. Jasin nem bőbeszédű, amikor a kapusokról van szó. Ha azonban belelendül, órákig is lehet hallgatni, mert van mondanivalója. Íme néhány részlet egy ilyen ritkán adódó beszélgetésből, amely a magyar szakemberek és kapusok számára is hasznos lehet, hiszen Jasin mondta el, akinek a stílusát, játékát sokszor megcsodáltuk. S még valami: Jasin tavaly óta a Lenin-rend tulajdonosa.

● Tapasztalata hasznos a fiatalok számára. Legyen szíves röviden vázolni pályafutását.

— *Sportolni, illetve a labdarúgással foglalkozni akkor kezdtem, amikor megismerkedtem a labdával. Nálunk, de azt hiszem mindenütt, a gyerekek reggeltől estig kergetik a labdát. Ott látni küzdelmet, örömet. Játékukat nem korlátozzák a szabályok, a nagyoknál alkalmazott taktika. Játszanak, lelkesednek. A magam részéről, természetesen, amellett vagyok, hogy a gyerekeket meg kell tanítani futballozni. Felhívom azonban az oktatók figyelmét arra, hogy próbálják megőrizni a gyerekekben ezt a lelkesedést, a játék iránti szeretetet. E tulajdonságok nélkül a játék elhal, sémává változik. A fiatalokat azonban hozzá kell szoktatni ahhoz is, hogy a labdarúgásban nemcsak örömök vannak, hanem tudni kell a keserű pirulát is lenyelni. A közösségben történő nevelés hallatlan nagy erő. Ezt ki kell használni.*

● Mire kell a kapusnak ügyelnie?

— *Mindenre, ami a játékhoz tartozik. A mezőnyjátékosnak például elég, ha ismeri a zónájában az ellenfél által alkalmazott trükköket. A kapusnak mindenkit ismernie kell. A mai játékban a hátvédek egyre gyakrabban vesznek részt a támadásban. Ez azt jelenti, hogy a kapusnak tudnia kell, hogy az illető hátvéd magas beadásokkal, vagy erős belövésekkel jeleskedik, s ha már kapura lő, akkor hogyan...*

— *A legnehezebb a csatárok tanulmányozása. Ma divattá vált hangsúlyozni, hogy a labdarúgásban az univerzalizmus korszaka következik. Egyesek azt is jósolják, hogy a közeljövőben a hátvédek ellátják a csatárok feladatát. Én ezt kétségbe vonom. A hátvédeknek nagyon sajátos és bonyolult feladatokat kell megoldani.*

— *Ha a csatár kapura lő kedvenc helyzetéből, a tapasztalt kapus, — aki előzőleg tanulmányozta a csatár játékát —, tudja merre száll majd a labda. Így azután több esélye van, hogy a lövést kivédi, de csak egy feltétel mellett: ha nem fedi fel kártyáit — idő előtt. Ellenkező esetben a csatár változtat lövésén és máris a hálóban táncol a labda.*

— *Szeretnék megemlíteni egy esetet. Olaszországgal játszottunk az EK-ban. Tizenegyest ítéltek ellenünk. A vérehajtó szerepét Mazzola töltötte be, aki addig minden 11-esét belőtte. Megfigyeléseim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a labda bal oldalra megy majd. Ez nekem elég volt, hogy megkezdjem a játékot az olasz csatárral. Úgy tettem, mintha nem ismerném a szándékát. Ő viszont tudta, hogy tapasztalt kapussal áll szemben, s nem hitt nekem. Ez bizonytalanná tette. Erre vártam én. Mazzola megingott, s én lettem a győztes.*

● Az utóbbi időben néhány szakember azt állítja, hogy jelenleg a kapusoknak nehezebb kifutni mint régen, hiszen rengeteg a játékos a tizenhatoson belül.

— *Volt idő, amikor jómagam is ezen a véleményen voltam. Később megértettem, hogy a játék fejlődésével változik a kapusok taktikája is. Az a divat, hogy a csatársorok szélsők nélkül játszanak arra vezetett, hogy ma alig akad egy jó beadás. S ha netán ilyesmi adódik, akkor a labdát a „sepregető" s nem a kapus szerzi meg. A csapatok többsége rövid passzokkal igyekszik megközelíteni az ellenfél kapuját, mert így állítólag biztosabb. A pálya középső részén ez lehet célravezető, de a tizenhatoson, ahol tömörül a védelem, ez szinte lehetetlen. A hátvéd könnyen tud közbelépni. Ilyen játék mellett a kapusnak úgyszólván nem is adódik kifutási lehetősége.*

● Ha létezik, pedig létezik, szovjet kapusiskola, akkor mi sem egyszerűbb, mint összeszedni tehetséges kapusokat és a tapasztalt mesterek irányítása mellett növelni belőlük klasszis kapuvédőket!

— *Nem hiszem. Voltak olyan kísérletek, de kevés hasznot hoztak. Ez hibás álláspont. A labdarúgás — kollektív játék és készülni közösen kell. A kapus nem nevelődhet külön feltételek mellett. Ismernie kell a mezőnyjátékosok szerepét és feladatát. A taktikát a pályán kell elsajátítani. Én az edzéseken például nagyon szeretek elől játszani és gólokat rúgni. Jó érzés...*

● Milyen irányban fog fejlődni a kapusok tudása?

— *Még nem is olyan régen szinte bűnnek számított, ha a kapus lábbal védett. Ma pedig ez az egyik legbiztosabb módszer, különösen a közeli lövéseknél. A kapusok a kifutásoknál is lábbal avatkoznak a játékba.*

— *Egy tanácsom van a fiataloknak: ne igyekezzetek feltűnést kelteni. Próbáljatok egyszerűen játszani, hogy bízzanak bennetek a hátvédek, a ti legfőbb segítőitek. Az edzéseken is lehet ezeket alkalmazni. S abban a pillanatban, amikor a közönség tapsai már nem „kenegetik" büszke önérzeteteket, akkor léptek az érettség útjára...*

Lev Jasin először 1958-ban szerepelt a VB-n, s ott volt az 1962-ben és 1966-ban is. Most Mexikóban búcsúzott el a világbajnokságoktól.

N. L.

EVK

Korábban: VVK. Védők. 1958 és 59—60: **Barcelona** (spanyol); 60—61: **AS Roma** (olasz); **61—62** és **62—63:** Valencia (spanyol); 63—64: **Zaragoza** (spanyol); 64—65: **Ferencváros** (magyar); 65—66: **Barcelona**; 66—67: **Dinamo Zágráb** (jugoszláv); 67—68: **Leeds** (angol); 68—69: **Newcastle** (angol).

1969—70. a 12. kiírás. **I. forduló** (itt és a táblázatban is az elölálló volt mindig először pályaválasztó, ig. = idegenben rúgott gólokkal jutott tovább; az I. fordulóból tovább kerültek neve kövér betűkkel, de az országnév csak a II. fordulóban): **Jena** — Altay Izmir (török) 1:0, 0:0 Arisz Szaloniki (görög) — **Cagliari** 1:1, 0:3, Sabadell (spanyol) — **Bruges** 2:0, 1:5, Partizán Belgrád (jugoszláv) — **Újpesti Dózsa** 2:1, 0:2. **Setubal** — Rapid Bukarest (román) 3:1, 4:1, **Liverpool** — Dundalk (ír) 10:0, 4:0, Las Palmas (spanyol) — **Hertha Berliner** SC 0:0, 0:1, **Juventus Torino** — Lok. Plovdiv (bolgár) 3:1, 2:1. **VfB Stattgart** — Malmö (svéd) 3:0, 1:1, Metz (francia) — **Napoli** 1:1, 1:2. Hannover 96 (nyugatnémet) — **Ajax** 2:1, 0:3, Wiener SC (osztrák) — **Ruch Chorzów** 4:2, 1:4. FC Zürich (svájci) — **Kilmarnock** 3:2, 1:3. **Szlávia Szófia** — Valencia (spanyol) 2:0, 1:1. München 1860 (nyugatnémet) — **Skeid Osló** 2:2, 1:2. **Dinamo Bacau** — Floriana (máltai) 6:0, 1:0. **Charleroi** — FC Zagreb (jugoszláv) 2:1, 3:1. **Rouen**—Twente (holland) 2:0, 0:1. **Sporting Lisszabon** — Linzer ASK (osztrák) 4:0, 2:2. **Arsenal** — Glentoran (észak-ír) 3:0, 0:1. Lausanne (svájci) — **Rába ETO** 1:2, 1:2. **Barcelona** — Odense (dán) 4:0, 2:0. **Hansa Rostock** — Panioniosz (görög) 3:0, 0:2. **Internazionale Milanó** — Sparta Prága 3:0, 1:0. Hvidovre Koppenhága (dán) — **FC Porto** 1:2, 0:2. Dundee United (skót) — **Newcastle** 1:2, 0:1. **Guimaraes** — Banik Ostrava (csehszlovák) 1:0, 1:1. Trondheim (norvég) — **Southampton** 1:0, 0:2. **Anderlecht** — Valur Reykjavík (izlandi) 6:0, 2:0. Jenuesse (luxemburgi) — **Coleraine** 3:2, 0:4. **Dunfermline** — Bordeaux (francia) 4:0, 2:0. Vojvodina Novi Szád (jugoszláv) — **Gwardia Varsó** 1:1, 0:1.

	II. forduló	III. forduló	IV. forduló	Elődöntő	Döntő
Setubal (portugál) Liverpool (angol)	Setubal 1:0, 2:3, ig	Herta 1:1, 1:0	Inter. 0:1, 2:0	Anderlecht 1:3, 3:0	Arsenal 1:3, 3:0,
Hertha (Nyugat-Berlin) Juventus (olasz)	Herta 3:1, 0:0				
Rába ETO (magyar) Barcelona (spanyol)	Barcelona 2:1, 2:1	Inter. 2:1, 1:1			
Internazionale (olasz) Hansa Rostock (NDK)	Inter. 1:2, 3:0				
Anderlecht (belga) Coleraine (észak-ír)	Anderlecht 6:1, 7:3	Anderlecht 1:0, 1:2, ig.	Anderlecht 2:0, 1:3, ig		
Dunfermline (skót) Gwardia Varsó (lengyel)	Dunfermline 2:1, 1:0				
Porto (portugál) Newcastle U. (angol)	Newcastle 0:0, 1:0	Newcastle 0:0, 1:1, ig.			
Guimaraes (portugál) Southampton (sngol)	Southampt. 3:3, 5:1				
Kilmarnock (skót) Szlávia Szófia (bolgár)	Kilmarnock 4:1, 0:2	Bacau 1:1, 2:0	Arsenal 2:0, 7:1	Arsenal 3:0, 0:1	
Skeid Osló (norvég) Dinamo Bacau (román)	Bacau 0:0, 2:0				
Charleroi (belga) Rouen (francia)	Rouen 1:3, 2:0, ig.	Arsenal 0:0, 1:0			
Sporting (portugál) Arsenal (angol)	Arsenal 0:0, 3:0				
CZ Jena (NDK) Cagliari (olasz)	Jena 2:0, 1:0	Jena 1:0, 3:0	Ajax 1:3, 5:1		
Bruges (belga) Újp. Dózsa (magyar)	Ú. Dózsa 2:5, 3:0, ig.				
Stuttgart (nyugat-ném.) Napoli (olasz)	Napoli 0:0, 1:0	Ajax 0:1, 4:0			
Ajax (holland) Ruch Chorzów (lengyel)	Ajax 7:0, 2:1				

Még az indulás előtt

Londonban, a repülőtéren az angol válogatottak a beszállásra várakoznak a mexikói út előtt. Balról: Jackie Charlton és Bobby Charlton (nem lehet letagadni, hogy fivérek), és Keith Newton. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

BEK Ez ma a FEIJENOORD!

Így érte el Kindwall a 113. percben a győzelmet jelentő gólt. (MTI Külföldi Képszolg.)

Ronnie Simpson nehéz helyzetben volt a San Siróban. Mellettem ült, s a tévé kommentátor szerepkörében izgatottan fészkelődött. Láthatóan folytogatóbb volt számára a légkör, mint régebben, amikor még a BEK-győztes Celtic kapuját védte. Remek őre volt a hálónak. Megkérdeztem: mit vár?

— *A Feijenoord nagyon jó csapat!... De...*

Nem folytatta, hanem hüvelykujját az égfelé bökte. Így fejezti ki azt: győzelmet! Csalódott. Pedig az első félidőben még milyen hevesen beszélt és derűlátóan. Aztán lelohadt a lelkesedésének lángja, mert látta, hogy a hollandok egyre jobban játszottak. A hosszabbítás előtt, csak annyit mondott:

— *Baj lesz... Ezt a Feijenoordot nehéz ma megverni!*

A százhúszperces drámai küzdelem végén Ronnie bosszúsan összecsukta jegyzetfüzetét, s tekintetével Evan Williamst, a kapust, az utódját kereste, aki lehorgasztott fejjel, könnyes szemekkel bandúkolt a felezővonal felé.

— *Szegény Evans, nem tehet róla...*

Israel magasba tartotta a hatalmas ezüstserleget, örömmámorban úsztak a hollandusok. A BEK történetében először fordult elő, hogy holland együttes vitte el a pálmát!

Új bajnok született a San Siróban!

Nagyszerű ötvözete a Feijenoord az erőnek, a keménységnek, a technikának, az érett taktikai tudásnak, s annak a két fajta játékstílusnak, amelyet úgy neveznek manapság, hogy erőfutball, vagy technika. A Feijenoord tud rohanni és ütközni, de remekül ért a játék lelassításához, az ötletes kombi*nációs támadásvezetéshez,* a szép játékhoz! A hollandusok küzdenek és játszanak is! S ez nagy szó!

Kikből áll a kupagyőztes?

Itt van mindjárt a kapus, *Eddie Pieters Graafland,* a sokszoros válogatott. 36 éves, nagyon rutinos, higgadt kapuvédő, sok nagy csata hőse. Happel, az együttes osztrák edzője mégis bátor ember volt, amikor beállította őt a csapatba, hiszen a bajnoki mérkőzéseken csak hébehóba szerepelt.

A hátvédsor szélének jobboldalán a 31 éves *Piet Romeijn* és a 30 éves *Theo Laseroms* játszik. Ugye nem is olyan fiatal csapat ez a kupagyőztes?... De mint Happel mondta:

— *A labdarúgásban*

nem az a döntő, hogy ki hány éves,

hanem hogyan játszik, megfelel-e a követelményeknek. Tud-e eleget futni, bírja-e erővel? És ha igen, akkor már a fiatalabb alulmarad, mert az idősebb rutinosabb.

A védelem két kiválósága *M. Israel,* a sokszoros válogatott középhátvéd, aki némelykor a söprögető szerepköréből úgy tör előre, minnt a veszedelem. Fejelt egy gólt is a Celticnek. S a romboláshoz éppúgy ért, mint a támadások szervezéséhez. Ott helyezkedik a jobboldalán a hollandok kiválósága, az erőteljes, szőke 23 éves *Wim Jansen,* akiről a rotterdamiak azt tartják: olyan, mint Nobby Stiles, csak éppenhogy technikásabb, mint az angolok fenegyereke, és tisztábban, sportszerűbben játszik. És ha már itt tartunk, említsük meg, hogy amikor a Nagy Mágus, Matthews nemrégiben Budapesten járt és Stiles szóbakerült, nem volt valami jó véleménynyel, de dicsérte a Feijenoordot, s azt mondta:

— *Meglátják, legyőzi a Celticet!*

És, hogy ez így történt abban *Franz Hasil* a jobbfedezet nagy érdemeket szerzett. Mindenki láthatta a tévé képernyőjén, hogy a 24 éves fiú duzzad az erőtől, s Rotterdamba magával vitte az osztrákokra jellemző technikát, ravaszságot, s párosította azt keménységgel, állóképességgel is. Fedezettársa, *Theo van Duivenbode,* most 27 éves, az Ajax volt játékosa, csupa szív munkabíró középpályás, aki főleg a szereléshez ért.

A sztár, Ove Kindwall,

a remek svéd, aki most 27 éves korában teljesen beérett, pompás középcsatár. Roppant gyors, nagyon robbanékony és minden idegszálával gólra tör. Háromszor egymásután elnyerte a gólkirályi címet. Milánóban ugyan elképesztő helyzeteket ügyetlenkedett el, de ahogy a kapu elé került az nem volt mindennapos és végülis ő lőtte azt a bizonyos győztes gólt.

Henk Wery a San Siróban 8-as számmal játszott. Utrechtből vette a Feijenoord, nem is kevés pénzért, 40 000 fontért! De a rotterdamiak azt mondják megérte, mert még ereje teljében van, — 27 éves, — beszáguldozza az egész pályát, a kapura is veszélyes, de csak jobboldalról, ballal kevésbé rúg jól. Ki is hagyott emiatt egy nagy helyzetet! És végül *Coen Moulijn,* az együttes 33 éves zsonglőrje, a nagy trükkös, aki azt csinál a labdával amit akar. Zsebkendőnyi helyen cselez, még mindig gyors, vérbeli balszélső. Gyér a haja, de sok az esze, s ennek segítségével legyőzi a robosztus hátvédeket.

Az edző, *Ernst Happel,* ötvenötszörös osztrák válogatott. San Siróban nemcsak irígyeltem őt, hanem csodáltam is. Nem ragadtatta el magát, érzelmeit palástolva szerényen ölelte magához játékosait, akik Lo Bello hármas sípszava után nyomban hozzá rohantak.

A BEK elhódítása a Feijenoordnak világhírnevet jelent, Happelnek pedig nemcsak sok pénzt, hanem egy életreszóló ajánlólevelet is.

Németh Gyula

Lapunk legközelebbi számában Hoffer József részletesen beszámol a IX. labdarúgó VB-ről
Továbbá: idényzárás után és idénynyitás előtt

KEK A nagy „U" árnyékában

Minden akkor kezdődött, amikor 1969-ben, egy áprilisi napon, az öreg Wembley Stadion 100 000 néző üdvrivalgását visszhangozta. A Manchester City—Leicester City kupadöntőt 1:0 arányban a Manchester City nyerte, s ezzel jogot szerzett, hogy induljon a KEK-ben. És 1970. április 29-én, majdnem pontosan egy esztendővel a Wembley-ben kiharcolt kupagyőzelem után a bécsi Práter Stadionban léphettek pályára a manchesteriek. Immár a KEK-döntőben.

Bizakodtak? Feltétlenül! Amikor április 28-án délután a Roosevelt-platzon először találkoztam a Manchester City teenager-szurkolóival, már a manchesteri önbizalommal találkoztam. A Schottengasse felől fura, de leginkább hangos csoport közeledett. A fiúk rövidujjú trikót öltöttek, teleaggatták magukat fekete-piros és kék-fehér szalagokkal, bohócsapkáikon és kalpagjaikon Lee, Bell, Young és a többi kedvenc képe virított. Nyakukban, hátukon tábla — kezükben transzparens hirdette: a KEK-győztes csakis a Manchester City lehet! Közben trombitáltak, kórusban üvöltöttek, és még a sok mindenhez hozzáedződött bécsiek is döbbenten csóválták fejüket.

Ha kevésbé hangoson és látványosan, de Joe Mercer is bízott a győzelemben: „Állandóan támadunk és támadunk — mondta —, hogy a lengyel védelem egyszerűen összeomoljon."

Mit tudott a City?

Azt már többen és többször is megírták — sőt, a Magyar Televízió jóvoltából a magyar szurkolók is láthatták —, hogy a KEK-döntő nem hozott igazán jó mérkőzést. A Manchester City azonnal 4—3—3-as hadrendbe rendeződött, és kissé óvatosan kezdett. De már az első percekben kiderültek a következők: igen fegyelmezett, céltudatos csapatjátékot játszanak az angolok; lengyel támadásoknál — pl. lengyel szögleteknél — Lee kivételével valamennyi manchesteri játékos visszahúzódik a saját térfelére, sőt, a tizenhatoson belülre, szinte áttörhetetlen védőfalat húzva Corrigan kapuja elé; a játékosok keveset tartogatják a labdát, keveset cseleznek, de képesek 30—40 méteres pontos átadásokra, „mandínerjátékra" építik, azaz hosszú, pontos átadásokkal keresték a lengyel védőfalba beépülő Bellt és Leet, akik egyből továbbították a labdát jobbra, balra, vagy visszafelé — felfutó társaikhoz. Azaz a 4—3—3-at igen rugalmasan, rengeteg mozgással, állandó számbeli fölényre törekedve játsszák. Mindezek mellett rendelkeznek a közismert angol jótulajdonságokkal: kitűnően fejelnek, kemények a párharcban, azaz a szabályok adta lehetőségeken belül kihasználják pompás kondíciójukat. Nem játszottak szépen, de okosan, célszerűen, és óriási erőbedobással. És rendkívül fegyelmezetten, pontosan betartva a taktikai utasítást. Sőt, ha kisebb zökkenőkkel is, de kibírták „gépemberük"-nek Doylenak a korai kiválását is, aki egyébként csapatjátékuk egyik szervezője.

Book tartja a KEK-trófeát. (MTI Külföldi Képszolg.)

A „szegény sógor" diadala

A magyar labdarúgószurkolók is úgy vannak, hogyha Manchesternek, a Közép-Anglia-i iparvidék metropolisának nevét hallják, akkor mindenek előtt a Manchester Unitedre, a nagy „U"-ra gondolnak. A rangosabb, nevesebb, sikeresebb és gazdagabb manchesteri klub valóban árnyékot vet a Manchester Cityre. Az United mellett a City valóban a „szegény sógor" szerepét játssza — kissé érdemtelenül. Hiszen a Manchester City is idestova nyolc évtizedes múltra tekint vissza!

Az ősöket — előbb West Gorton, majd Ardwick — is számolva 1891 óta vesz részt a klub a különböző bajnokságokban, és első bajnoki évében, — Ardwick néven — a II. liga 5. helyén végzett. 1894-ben aztán ebből az Ardwickból alakult a Manchester City és az 1898—1899-es bajnokságban került fel az I. ligába. A klub első nagy sikerét 1904-ben érte el, amikor először nyerte meg az Angol Kupát, a döntőben a Bolton Wanderers csapatát győzve le a „welszi varázsló" néven ismert Billy Meredith vezérletével. A kupasiker mellé még a bajnokság 2. helyét is megszerezte akkor.

A csúcsot „völgy" követte: a II. ligában eltöltött évek hosszú sora. Majd a húszas évek derekán kezdtek ismét felfigyelni a Manchester Cityre — eredményes kupaszereplései révén. (Lám, a Manchester Cityt hagyományai is „kupacsapattá" avatják!) 1926-ban például az Angol Kupa döntőjében éppen a Bolton Wanderers-szel szemben maradtak alul!

Az új csúcs-év: 1934. Nagyszerű csapata volt akkoriban a Manchester Citynek. Ott játszott Matt Busby is — és ismét elnyerték az Angol Kupát. Jó szereplésük nem volt véletlen, hiszen az 1936-1937-es bajnokságban — a klub történetében először — bajnokságot nyert a csapat az I. ligában! A Manchester City történetének harmadik csúcsa az ötvenes évek derekára esik. Kritikus évek sora után 1955-ben ismét kupagyőztes lett a manchesteri gárda, s egy csodálatos idény végén az „ÉV CSAPATA" címet is kiérdemelték. Az újabb csúcs-esztendő egy évtizedet váratott magára. Az 1967—1968-as bajnokságban másodszor nyert bajnoki címet, és éppen a „gazdag rokon", a Manchester United előtt.

De nemzetközi siker nem akadt. Sőt, az 1968—1969-es BEK-küzdelmek egyik első nagy meglepetését éppen a Manchester City szolgáltatta. Előbb 0:0-ra végzett, majd pedig 2:1-re kikapott a török bajnok Fenerbahcsétől! A fájdalmas vereség után 1969-ben az Angol Kupa újabb elnyerésével kárpótolta szurkolóit a City. A Manchester City szurkolóinak örömét végül az sem rontotta el, hogy az 1969—1970-es bajnokságban a City igen mérsékelten szerepelt, s csupán a 10. helyet tudta megszerezni 16 győzelemmel, 11 döntetlennel, 15 vereséggel, 55:48-as gólaránnyal és 43 ponttal.

A nagy „U" árnyékában tengődő „szegény sógor" tehát végülis nagy nemzetközi diadalt aratott. Két bajnoki és négy kupagyőztesi címe mellé megszerezte a Kupagyőztesek Európa Kupájának győztese büszke címet.

És akik kivívták a nagy sikert: Joe Mercer, a csapat menedzsere és szakvezetője, Malcolm Allison, a csapat oktatója, illetve a játékosok: Alan Oakes, Neil Young, Harry Dowd, Glyn Padoe, Mike Doyle, Mike Summerbee, Colin Bell, Tony Book, Francis Lee, Tommy Booth, Dave Connor, Arthur Mann, Joe Corrigan, George Heslop, Bobby Owen, Ian Bowyer, Mike Towers.

Rózsa András

Német SZK

Hét bajnokság, mind más-más bajnokkal

32 000 néző jelent meg Mönchengladbachban, a Bökelberg melletti stadionban, az utolsó előtti bajnoki mérkőzésre. Mindenki tudta, hogy a Borussia Mönchengladbach csak úgy lehet első a Bayern München, az 1968—69. évi bajnok előtt, ha megnyeri ezt a találkozót. A két csapat már hetek óta szinte külön versenyt futott, s a küzdelemnek egyik érdekessége az volt, hogy ez a két vetélytárs még 1965-ben együtt került fel a Bundesligába, azaz az NSZK legmagasabb osztályába. A mérkőzés előtt a nézők biztosra vették a hazai csapat győzelmét, hiszen az ellenfél, a Hamburger SV Seeler, Hanz Schultz, Willi Schultz és osztrák Hof nélkül tartalékosan állt ki.

— *Nem vitás, hogy nyerünk, s utána az utolsó mérkőzésen, Oberhausenben akár ki is kaphatunk, hiszen a mi gólarányunk sokkal jobb, mint a Bayerné* — hangzott el a lelátón. Utána, a mérkőzésen simán

Hennes Weisweiler

gördültek a hazaiak támadásai, s már 4:0-ra vezettek. De jött a hajrá... A hamburgiak Dörfel révén két gólt értek el, majd a 85. percben Fock, a hamburgi csapat egyik tartalékja is gólt szerzett. 4:3... Hennes Weisweiler, a hazaiak edzője berohant a pályára, s erélyes hangon kérte játékosait:

— *Őrizzétek meg a nyugalmatokat!*

Megőrizték. A mönchengladbachi csapat végülis 4:3-ra nyert, megnyerte a bajnokságot. Az már csak ráadás volt, hogy utána Oberhausenben is 4:3-ra győzött.

Ez volt a Bundesliga hetedik bajnoksága. Korábban körzeti csoportokban küzdöttek a csapatok, s a csoportmérkőzések után a legjobbak körmérkőzésével dőlt el a bajnoki cím sorsa, majd az 1963-64-es bajnoki évre született meg a Bundesliga. Hét bajnokság, s mindig más-más bajnok.

1963-64: **1. FC Köln.**
1964-65: **Werder Bremen.**
1965-66: **München 1860.**
1966-67: **Eintracht Braunschweig**
1967-68: **1. FC Nürnberg.**
1968-69: **Bayern München.**
1969-70: **Borussia Mönchengladbach.**

Kiesés

A hét bajnok közül a Nürnberg a bajnokság megnyerése utáni évben, nem kis meglepetésre, kiesett. Most? A München 1860, az 1965-66. évi bajnok mondott búcsút a Bundesligának.

Az 1969-70. évi gólkirály Gerd Müller lett. A Bayern München 88 gólja közül egymaga harmincnyolcat ért el. Az aranycipő egyik várományosa...

Az edző

Mint sok más országban, az NSZK-ban is dívik az edzők cserélgetése. Mönchengladbach azonban kivétel. Hennes Weisweiler mellett kitartottak. Az edző hat évvel ezelőtt csikócsapatot hozott össze, s azóta folyton csiszolgatta fiait. Az 1967-68. évi bajnokság rajtja előtt már többen bajnoknak tippelték a mönchengladbachi fiatalokat, de az edző akkor még így vélekedett:

— *A védelmünk még nem elég erős...*

Hatéves munkája most érett be. A csikók már „felnőttek", de a legöregebb játékosa még mindig a csak 29 éves L. Müller. Nemcsak bajnokságot ért el a Borussia Mönchengladbach, hanem 51 ponttal bajnoki csúcsot is. A korábbi hat bajnokságban 50 ponttal az München 1860 szerepelt a legjobban.

Mexikóba a mönchengladbachi játékosok közül csak négy utazott el. Klaus Dieter Sieloff (1942-ben született), Hans Hubert Vogts (1946), négyük közül neki van a legnagyobb válogatott múltja, már a 25. válogatottság felé tart, Peter Dietrich (1944) és Günter Netzer (1944)

Nyelvbotlások

Gössmann dr. a DFB, azaz az NSZK labdarúgó szövetségének elnöke nemrég, amikor az NSZK válogatottjával Szófiában járt banketten ezt találta mondani:

— *Nagyszerűen érzem magam itt, a magyar földön...*

Most ugyancsak ő üdvözölte, szintén banketten az NSZK új bajnokát, s beszédét így kezdte:

— *Az új bajnok, a Borussia Dortmund...*

Ekkor sokan még csak mosolyogtak azon, hogy összetévesztette a két Borussiát, de amikor a beszéde további részében idézni kezdte a Borussia Dortmund közismert indulóját *„Egy, csak egy biztos: a Borussia Dortmund soha sem megy lefelé"*, akkor már sokan protestáltak. Erre az elnök is észbe kapott, s Borussia Mönchengladbachra „javított".

Ünneplés

Köztudomású, hogy a nyugatnémetek nagyon tudnak ünnepelni. Mönchengladbach, ahogyan ők mondják, rumlival ünnepelt. Az Oberhausenből hazatérő csapat hétfői napon diadalmenetben autózta végig a várost. Üvöltöttek a szirénák, az autódudák, szórták a konfettit, a játékosok magasra emelték a „Kuchenteller"-t, azaz a kalácstálat, mivel NSZK-ban nem serleg, hanem hatalmas tál jár a bajnoknak.

Az ünneplésből bőven jutott a dán Ulrik le Fevrének, a mönchengladbachiak külföldi játékosának is.

A város arany ébresztőórákat ajándékozott a csapat tagjainak... Csak az edző jegyezte meg szerényen:

— *Nem volt könnyű a bajnoki címet megszerezni, de nehezebb lesz megtartani.*

Biztos, hogy neki van igaza. Eddig a hat bajnok közül ez még egyiknek sem sikerült.

Mattanovich Béla

A Borusia Mönchengladbach útja a bajnoki címig

1959—60: az NSZK kupagyőztese
1964-ig: mindig a körzeti bajnokságban, sőt annak II. osztályában is.
1964—65: körzeti bajnok.
1965—66: a Bundesligában 13.
1966—67: a Bundesligában 8.
1967—68 és **1968—69:** a Bundesligában mindkétszer 3.
1969—70: országos bajnok.

A várva várt diadalmenet. Az első gépkocsiban Weisweiler edző, Netzer csapatkapitány és Vogts a tállal. A kocsi mellett fekete-fehér zászlóval egy szurkoló fut

Csehszlovákia 15 év után újra pozsonyi bajnok

Néhány éve vendég voltam Pozsonyban, a Start szerkesztőségének a vendége. A patinás Carlton Szállóban ebédeltünk, néztem az étlapot, szlovák specialitást kerestem, amikor kísérőm, a Start egyik munkatársa ezt mondta:

— *Azért ebédelünk ilyen korán, mert utána néhányan, autóval átszaladunk Trnavába, a nemzetközi kupamérkőzésre. Bratislavában ilyen mostanában nincs... Sokszor megyünk Trnavába jónak ígérkező meccsekre. Ez most divat... Szívesebben néznénk itthon, Pozsonyban...*

A pozsonyiaknak most már nem kell Trnavába szaladgálniok a nemzetközi mérkőzésekre.

Egy kis múlt

Kezdetben valahogy úgy volt szomszédainknál a labdarúgó-bajnokság, mint jó régen nálunk. Az első és a második labdarúgó évtől eltekintve — amikor a BTC, a magyar labdarúgás 1. számú úttörője nyert bajnoki címet — több mint 25 éven át csak az MTK és az FTC tudott bajnok lenni. Csehszlovákiában egészen 1948-ig bezárólag csak prágai együttes, a Sparta és a Slavia bizonyult mindig a legjobbnak. Sparta, Slavia, Slavia, Sparta... A húszas és a harmincas években, de sok érdekes, izgalmas KK-mérkőzést vívtak a magyar csapatok velük...

1948 után változás történt... Először nyert nem prágai csapat bajnokságot és éppen pozsonyi, a Slovan, amelyet akkor NV Bratislavának hívtak, s bratislavai tanács klubjaként működött. Háromszor egymásután hódította el az első helyet, 49-ben, 50-ben és 51-ben. Utána így következtek a bajnokok:

1952: Spartak Sokolovo, Prága. 53: UDA Prága. 54: Megint a Spartak. 55: Slovan Bratislava. 56 és 57—58: Dukla. *1956 után visszatértek az őszi-tavaszi rendszerhez, s amellett ki is tartottak.* 58—59: RH Bratislava. 59—60: Spartak Hradec Králové *(az első olyan bajnok, amely nem prágai és nem pozsonyi).* 60—61, 61—62, 62—63, 63—64: az UDA Prága, *a csehszlovák hadsereg központi csapatának arany évei.* 64—65: Sparta, 65—66: Dukla. 66—67: Sparta. 67—68 és 68—69: *megint új csillag,* a Spartak Trnava. És végül most, 69—70-ben a Slovan Bratislava. Tizenöt év szünet után és ötödször. Mit is jelent a rajzon is látható, a Slovan nevében szereplő CHZJD? Chemické Závody Juraj Dimitrov, az az Dimitrov nevét felvett kémiai gyár.

A jelek szerint a Slovan legjobb gazdája.

„Alapozás"

A Slovan mostani bajnoki címét már 68—69-ben alapozták. Ekkor volt az, hogy a baráti állam klubja először nyerte meg a Kupagyőztesek EK-t. A döntőt Bázelben a Slovan Bratislava vívta, s 3 : 2 arányban legyőzte a Barcelonát.

Tavaly már láthattak a pozsonyi nézők is jó nemzetközi mérkőzéseket, de a most következő bajnoki évben még jobbakat kaphatnak. BEK-találkozókat!

Egy fiú elindul

Egy szolvákiai fiú útja indult el 1955-ben Magyarországon, az UEFA tornán. Akkor csak csoportokon belül folyt a küzdelem, s az egyik csoport győztese Csehszlovákia volt. Csapatukban szerepelt Horváth, a Slovan mai kapitánya. 15 éve nálunk bontogatta szárnyait.

Érdekességek

Csehszlovákia 1969—70. évi bajnokságából... A Slovan kapta a legkevesebb gólt, 30 mérkőzésen tizenötöt. A Trnava előtt három pont előnnyel nyerte a bajnokságot, a 30 mérkőzésen 43 pontot szerzett. A legtöbb győzelem és a legkevesebb vereség a Slované. Egyenletes teljesítményt nyújtott a csapat. Ősszel és tavasszal. Az őszi idényhez tartozó fordulókból 22 pont, a tavasziakból 21. A tavasziakból Marseille miatt (4 : 1, már mint csehszlovák szempontból) gyorsan előre hoztak kettőt, hogy a játékosok a VB-selejtezőjének döntője előtt ne lötyögjenek.

Mexikóban

A Slovan játékosok közül többnek sikerült Mexikóba jutnia. Vencel (kapus), Horváth, Hrivnák, J. Zlocha (mindhárom hátvéd), Hrdlicka (középpályás) és a csatárok: Jokl (a Slovan 1. számú gólzsákja volt a bajnokságban), Ján Capkovic... De Mexikóban a csehszlovák válogatott a csoportmérkőzéseken nem jutott túl.

Mexikó után az új bajnokság. A feladat kettős: megvédeni a bajnoki címét és jól szerepelni a BEK-ben. Nem lesz könnyű.

M. B.

A Slovan virágcsokra. A legfelső körben balról jobbra: Bognár, Határ, Skorupa, L. Zlocha, J. Zlocha, Vencel, Kovarik, Hrivnák, Hrdlicka, Jokl, Ján Capkovic, Mutkovic, Jozef Capkovic. A második körben, szintén balról: Jancek, Filo, Zöllner gyúró, Vican edző (mint játékos sokszoros válogatott volt). Horváth csapatkapitány, Moder. Legalul: Hlavenka és Bizony. (A bratislavai Pravda rajza.)

Franciaország megújhódás

Hárman a magyar válogatott ellen kiszemeltek közül. Balról: Revelli Carnus, Bosquier

A francia labdarúgás hű marad önmagához. A klubok az örökös megújulást keresik. A válogatottban pedig makacsul tart a próbálkozások időszaka.

„A profi labdarúgás utolsó lehetősége!" — cikkeztek a lapok, amikor a Francia Labdarúgó Szövetség és a Profi Labdarúgók Szervezetének együttes vezetőségi ülése után hivatalos nyilatkozatot adtak ki. A késő éjszakába nyúló ülésen úgy határoztak, hogy az 1970—71-es és az 1971—72-es bajnoki idényre megszüntetik a II. osztályt, s az I. osztályban az eddigi 18 helyett húsz csapat küzd majd. A megszüntetett II. osztály helyett három földrajzi csoportban írnak ki bajnoki küzdelmeket, egyenként 16 csapat részvételével, s az indulók között profi, félprofi és amatőr csapatok szerepelhetnek. Az I. osztályban az őszi idény az eddigi kiírás szerint kezdődik, vagyis egy csapat esik ki az I. osztályból és egy jut fel a II. osztályból. A legfelső osztály utolsó előtti, valamint a II. osztály II. helyezettje osztályozót játszik. A fennmaradt két helyet — a szövetség döntése alapján töltik be!

Milyen „csodaszer" rejlik ebben az új bajnoki rendszerben? Csak egy remény — az, hogy az alsóbb osztály közönségét az I. osztály mérkőzéseinek hódítsák meg. Mert kongó lelátók előtt színvonalas bajnoki találkozókat játszani...

A döntés Párizsban született — a francia fővárosban, amely még mindig nem tudta elérni, hogy elsőosztályú csapatot állítson rajthoz!

A válogatott az Európa-bajnokságon szeretne szépíteni és elfeledtetni, hogy az európai 5. csoportban nem Franciaország, hanem Svédország került ki a mexikói VB-re...

Georges Boulogne az ifjúsági és utánpótlás válogatottal már szép sikereket ért el. Amikor hosszas huzavona után elvállalata a nagyválogatott szakvezetői tisztségét nyomban hozzálátott ahhoz, hogy a gallkakasos tizenegyet is ráállítsa arra a vágányra, amelyen előző két csapatával haladt. Vagyis visszatérni a támadó játékhoz.

Az eddigi eredmények: három mérkőzésen az idén négy adott és három kapott gól. 1:1 a bolgárokkal, 2:0-ás győzelem a románok ellen, és egy vereség Bázelben a svájciaktól (1:2)...

Georges Boulagne keresi csapatát — 17 játékost próbált ki. Carnust a kapuban (az egyik biztos pont!), egy jobbhátvédet (Djorkaeff), két középhátvédet (Novi és Bosquier), egy balhátvédet (Rostagni), négy középpályást (Michel, Broissard, Huck, Mézy), négy jobbszélsőt (Loubet, Bras, Chiesa, Blanchet) öt középcsatárt (Revelli, Chiesa, Larqué, Loubet, Lech) és két balszélsőt (Bras, Bereta). Ami egyébként annyit jelent: nem találta még meg azt az együttest, amely a siker reményében léphetne pályára az Európa-bajnokság selejtezőjében, ahol egyébként az egyik ellenfele a magyar válogatott lesz.

Spanyolország nagyhalakat!

A VB-selejtezők rostáján kihullott csapatok azon fáradoznak, hogy a négy év múlva, az NSZK-ban sorra kerülő világbajnokságon ne érhesse őket hasonló meglepetés. Így tesznek a spanyolok is.

A kellemetlen meglepetések elleni harcot meglepetéssel kezdték; meghosszabbították a külföldi játékosok behozatali tilalmát. Ami még magánál a döntésnél is meglepőbb volt: két héttel a szavazás előtt minden élvonalbeli klub a tilalom feloldása mellett szállt síkra. Mindmáig titok marad: milyen erők hatottak a „hajrá"-ban a játékos-import ellen?

Az ismert klubok közül elsősorban a Real Madrid (!), az Atletico Madrid, a Valencia, a Zaragoza vétózta meg a behozatalt, mellette viszont a Barcelona, a Sabadell, a Sevilla kardoskodott.

A közvélemény először csodálkozott. A határozat után kiadott hivatalos közlemények, nyilatkozatok után megváltozott a közhangulat:

— Spanyolok vagyunk, csináljunk spanyol labdarúgást! Mit érnek a külföldiek? Az utóbbi két évben illegálisan leszerződtetett 20—25 paraguayi és argentin labdarúgó közül ma már csak 3—4-nek a nevével találkozunk.

— A Real mélyponton van, pedig nem is olyan régen még klubszinten ő testesítette meg Európa labdarúgását. De ebből a nehéz helyzetből nem a külföldi játékosok fogják kivezetni, hanem a gonddal felnevelt hazai tehetségek. S ezeket a tehetségeket, akik legjobb klubjainkban nevelkednek, egyben nemzeti tizenegyünk erejét is biztosítják. Emlékeztessünk az 1962. évi chilei világbajnokságra, ahol a nagy nemzetközi nevekkel tűzdelt válogatottunk elvérzett? Nem! Gondoljunk inkább mai „hazai" válogatottunkra, amely az utóbbi hónapokban kitűnő eredményekkel rukkolt ki! — nyilatkozott José Luis Costa, a Spanyol Labdarúgó Szövetség elnöke.

És ez így igaz. A VB 16-os döntőjéből kiesett spanyolok nagyszerű edzőpartnerei voltak az NSZK legjobbjainak — akiket Sevillában 2:0-ra győztek le, s az olaszoknak — akikkel Madridban 2:2-re végeztek. Kubalában megtalálták a megfelelő „supremo"-t, vagyis a hivatása magaslatán álló szakvezetőt. Kubala noteszében most közel száz olyan név van, akikkel szívesen próbálkozna. Az 1974-es előkészületek jegyében most sorozatmérkőzéseket szeretnének lekötni. De nem „kishalak" — mint például Svájc vagy Finnország — hanem olyan „nagyhalak" ellen — mint az 1970. évi világbajnok!

R. K.

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgó Szövetség lapja.

Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: **Tabák Endre.** Szerkesztő: **Hoffer József** Szerkesztőség: Budapest, VI., Népköztársaság útja 47. Telefon: 426-316.
útja 47. Telefon: 426-316.

Felelős kiadó: **Tóth László** igazgató. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál. Bp., József nádor tér 1. Telefon: 180-850 és bármely postahivatalnál. Egyéni előfizetésnél 61 251. közületi előfizetésnél 61 066-os csekkszámon vagy átutalással MNB 8 folyószámlára.

Egyes szám ára: 4 forint. Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.

INDEX: 25 501

70.4469 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest
Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

Tóth Bálint belövi a Vasas első gólját a Videoton ellen (MTI Foto, Pálfai G. felv.)

Öröm

77. perc és még mindig 0 : 0-ra állt a Ferencváros—Csepel találkozó a Népstadionban, ekkor azonban Szőke futtából küldte kapura a labdát, az a lécről lepattant, Albert résen volt, berobbant, s estében közelről a jobb sarokba vágta. Ezzel a góllal nyert 1 : 0-ra a Ferencváros, s ez a gól, valamint a gólt követő jelenetek láthatók négy képben. (MTI Fotó, Petrovits László felvételei.)

LABDARÚGÁS

VB VB

A megnyitó — Mexikó—Szovjetunió 0:0 — egyik jelenete a felső képen: Kavazasvili elüti a labdát Lopez elől. Fent balról Valdavia, jobbról pedig Kaplicsnij. Alul balról: Hernandez (6), Pena, a mexikói hátvéd (3), Lopez (10), Kavazasvili, Aszatiani.

*

Az alsó képen Gerd Müller, az igen eredményes csatár, előrevetődve fejeli az NSZK győztes gólját a Marokkó elleni mérkőzés 78. percében (2:1). (Az NSZK második mérkőzésén, a bolgárok ellenin, Müller három góllal vonta magára a figyelmet, majd a harmadik találkozón, Peru ellen ismét három gólt szerzett. A képen baloldalt Löhr, Müller mellett pedig a kétségbeesetten figyelő Abdallah Lamrani, a marokkói jobbhátvéd. (INTERFOTO MTI képei.)

